

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ

Λ. Συγγρού 185 & Σάρδεων 2, Τ.Κ. 17121, Ν. Σμύρνη
Πληροφορίες: grants.sc@elidek.gr
Τηλ. Επικ.: 210 6412410, 210 6412420

**Οδηγός Διαχείρισης και Υλοποίησης Έργων
στο πλαίσιο της Εμβληματικής Δράσης
«Το Αναδυόμενο Τοπίο Ψηφιακής Εργασίας στις Ανθρωπιστικές
Επιστήμες στο πλαίσιο των Ευρωπαϊκών Υποδομών DARIAH και CLARIN»**

Έκδοση 1.0

(. . 39614/30.09.2021) μ μ μ ,
: 46 77 -0) μ

Περιεχόμενα

ΓΕΝΙΚΑ	4
1. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕ ΤΟ ΕΛΙΔΕΚ	5
2. ΕΚΔΟΣΗ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	5
2.1 Δικαιολογητικά και στοιχεία για την έκδοση της Απόφασης Χορήγησης Χρηματοδότησης	6
3. ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ – ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ	7
3.1 Γενικά	7
3.2 Καταβολή Χρηματοδότησης	7
3.2.1 Προκαταβολή	7
3.2.2 Ενδιάμεση καταβολή	7
3.2.3 Αποπληρωμή	7
4. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΕΡΓΩΝ	8
4.1 Εκθέσεις Προόδου και Ολοκλήρωσης Έργου	8
4.2 Διαδικασία Διενέργειας Ελέγχου – Επαλήθευση	9
4.3 Έγκριση Αποτελεσμάτων Επαλήθευσης – Αντιρρήσεις ΕΥ/ΦΥ – ΣΕ	10
4.4 Έκτακτος Έλεγχος Προόδου	11
5. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΡΓΩΝ	11
5.1 Επιλέξιμες δαπάνες	11
5.2 Κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών	12
5.2.1 Αμοιβές προσωπικού	12
5.2.2 Δαπάνες αναλωσίμων	14
5.2.3 Δαπάνες διάχυσης και μετακινήσεων	15
5.2.4 Δαπάνες για χρήση ή πρόσβαση σε εξοπλισμό, υποδομές ή άλλους πόρους	16
5.2.5 Δαπάνες για αγορά εξοπλισμού	16
5.2.6 Λοιπές δαπάνες	17
5.2.7 Έμμεσες δαπάνες	17
5.3 Λογιστική παρακολούθηση	18
5.4 Φόρος Προστιθέμενης Αξίας	18
5.5 Πιστοποιητικό Ελέγχου από Ορκωτό Λογιστή	18
5.6 Απώλεια παραστατικού	19
5.7 Μη Επιλέξιμες δαπάνες	19
6. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΥ και ΦΥ – ΣΕ	20
6.1 Υποχρεώσεις ΕΥ, ΦΥ – ΣΕ και ΣΦ - Δικαιούχων	20
6.2 Υποχρεώσεις μετά την ολοκλήρωση του έργου	21

7. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑΣ	22
8. ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ	23
8.1 Γενικά	23
8.2 Περιπτώσεις τροποποιήσεων	24
8.3 Τροποποιήσεις που αφορούν στοιχεία του δικαιούχου	25
8.4 Μεταβολές που δεν συνιστούν τροποποιήσεις	26
8.5 Διακοπή του ερευνητικού έργου	26
9. ΑΝΑΚΛΗΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	27
10. ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΕΡΓΩΝ	27
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι	29
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ	30
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ	33
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV	40

ΓΕΝΙΚΑ

Ο παρών **Οδηγός Διαχείρισης – Υλοποίησης** (εφεξής «ΟΔΥ») θέτει τους όρους και τις προϋποθέσεις για τις διαδικασίες ελέγχου και πιστοποίησης των δαπανών και την καταβολή της χρηματοδότησης των ερευνητικών έργων υψηλής επιστημονικής ποιότητας και αριστείας (εφεξής «έργο»/«έργα»), που αξιολογήθηκαν θετικά και κατατάχθηκαν στη λίστα των προς χρηματοδότηση ερευνητικών έργων στο πλαίσιο της Εμβληματικής Δράσης **«Το αναδύμενο τοπίο ψηφιακής εργασίας στις Ανθρωπιστικές Επιστήμες στο πλαίσιο των ευρωπαϊκών υποδομών DARIAH και CLARIN»**, (Α.Π. 35726/09.04.2021, όπως ισχύει, εφεξής η «Προκήρυξη»), με απώτερο στόχο τη στοχευμένη υποστήριξη της εμπέδωσης των ψηφιακών τρόπων εργασίας και της διείσδυσης αυτών στις Ανθρωπιστικές Επιστήμες στην Ελλάδα και την Ευρώπη, αξιοποιώντας υπηρεσίες της Εθνικής Υποδομής για τις Ψηφιακές Ανθρωπιστικές Επιστήμες και Τέχνες και για τη Γλωσσική Έρευνα και Καινοτομία και τις συνέργειες αυτής με τις ευρωπαϊκές υποδομές DARIAH και CLARIN.

Η Δράση υλοποιείται σύμφωνα με το ακόλουθο θεσμικό πλαίσιο:

- το Ν. 4429/2016 «Ελληνικό Ίδρυμα Έρευνας και Καινοτομίας και άλλες διατάξεις» (Α' 199), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει και ιδίως τα άρθρα 2, 4 παρ. 3, 5 παρ. 3 έως 9 και 9 παρ. 7 και 8 αυτού,
- τη με αριθμό 195245/15.11.2018 Απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων «Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας Ελληνικού Ιδρύματος Έρευνας και Καινοτομίας (ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.)» (Β' 5252), όπως ισχύει,
- το Ν. 4485/2017 «Οργάνωση και λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης, ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» (Α' 114), όπως ισχύει,
- το Ν. 4310/2014 (Α' 258) «Έρευνα, Τεχνολογική Ανάπτυξη και Καινοτομία και άλλες διατάξεις», όπως ισχύει,
- το Ν. 3187/2003 «Ανώτατα Στρατιωτικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΑΣΕΙ)» (Α' 233), όπως ισχύει,
- την από 15 Ιουλίου 2016 Σύμβαση της Ελληνικής Δημοκρατίας με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων,
- το έργο του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων με τίτλο «Ελληνικό Ίδρυμα Έρευνας και Καινοτομίας» (κωδ. 2016ΣΕ01320007) και το Τεχνικό Δελτίο αυτού,
- την υπ' αριθ. 133182/20.12.2019 Απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Ετήσιος προγραμματισμός των δράσεων και κατανομή πόρων του Ελληνικού Ιδρύματος Έρευνας και Καινοτομίας (ΕΛΙΔΕΚ), για το έτος 2020» (Β' 4885), όπως ισχύει μετά την τροποποίησή της με τη με Α.Π. 25422/1.3.2021 Απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων (Β' 1000),
- την υπ' αριθ. 35627/24.3.2021 Απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων περί συγκρότησης του Επιστημονικού Συμβουλίου του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. (ΥΟΔΔ 246),
- τη με Α.Π. 35869/15.04.2021 Απόφαση της 102ης Συνεδρίασης του Ε.Σ. του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. περί εκλογής της Καθηγήτριας κ. Ξένης Χρυσόχου ως Προέδρου του Ε.Σ. του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. (ΑΔΑ: Ε4ΖΙ46Μ77Γ-273),
- τη με Α.Π. 35870/15.04.2021 Απόφαση της 102ης Συνεδρίασης του Ε.Σ. του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. περί άσκησης των καθηκόντων της Διευθύντριας του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. από την Πρόεδρο του Ε.Σ. του Ιδρύματος, Καθηγήτρια κ. Ξένη Χρυσόχου (ΑΔΑ: ΕΚΨ246Μ77Γ-6Υ2),
- τη με Α.Π. 38446/26.07.2021 Απόφαση της 110ης Συνεδρίασης του Ε.Σ. του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. περί εκχώρησης αρμοδιοτήτων στην Πρόεδρο του Ε.Σ. και ασκούσα καθήκοντα Διευθύντριας του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. (Β' 4065),

- τη με Α.Π. 35726/09.04.2021 (ΑΔΑ: 630846Μ77Γ-361) Προκήρυξη στο πλαίσιο της Εμβληματικής Δράσης με τίτλο «Το αναδυόμενο τοπίο ψηφιακής εργασίας στις ανθρωπιστικές επιστήμες στο πλαίσιο των ευρωπαϊκών υποδομών DARIAH και CLARIN».

1. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕ ΤΟ ΕΛΙΔΕΚ

Για κάθε ερευνητικό έργο ορίζεται από το Τμήμα Ερευνητικών Έργων του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. σημείο επαφής του/της ΕΥ και του Φορέα Υποδοχής – Συντονιστή Έργου (ΦΥ – ΣΕ) με αυτό.

Κάθε επικοινωνία (τηλεφωνική, ηλεκτρονική, έντυπη) που αφορά στην εφαρμογή του ΟΔΥ διενεργείται αποκλειστικά μεταξύ του ορισμένου σημείου επαφής του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. και του/της ΕΥ ή/και του ΦΥ – ΣΕ.

Όλα τα έγγραφα αλληλογραφίας (ηλεκτρονικά και έντυπα) πρέπει να φέρουν τον αναγνωριστικό αριθμό έργου (ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.) και τον τίτλο του έργου και να αποστέλλονται αποκλειστικά στο ορισμένο σημείο επαφής του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.

Το έγγραφο θεωρείται ότι έχει παραληφθεί κατά την ημερομηνία πρωτοκόλλησής του από το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.

Το σύνολο των εγγράφων υποβάλλεται αποκλειστικά σε ηλεκτρονική μορφή στο Πληροφοριακό Σύστημα του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. (εφεξής Π.Σ.).

2. ΕΚΔΟΣΗ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Μετά την αξιολόγηση των προτάσεων εκδίδεται από τον Διευθυντή του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. η απόφαση χρηματοδότησης με τον κατάλογο των προς χρηματοδότηση έργων σύμφωνα με τον διαθέσιμο προϋπολογισμό.

Μετά τη δημοσίευση του καταλόγου των προς χρηματοδότηση έργων οι δικαιούχοι ΕΥ λαμβάνουν εγκριτική επιστολή, με την οποία θα καλούνται να υποβάλουν στο ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την έκδοση της Απόφασης Χορήγησης Χρηματοδότησης.

Απαραίτητη προϋπόθεση για την έκδοση της Απόφασης Χορήγησης Χρηματοδότησης και για την χρηματοδότηση του έργου είναι το προς χρηματοδότηση ερευνητικό έργο να μην έχει χρηματοδοτηθεί και να μην χρηματοδοτείται με οποιαδήποτε τρόπο από οποιονδήποτε άλλο φορέα για ολόκληρο το αντικείμενό του ή μέρος αυτού.

Στην Απόφαση Χορήγησης Χρηματοδότησης επισυνάπτεται Τεχνικό Δελτίο Έργου (ΤΔΕ), στο οποίο περιλαμβάνονται τα στοιχεία της πρότασης, όπως αυτή έχει διαμορφωθεί μετά την αξιολόγησή της από την αρμόδια Επιτροπή Αξιολόγησης, συμπεριλαμβανομένου του επικαιροποιημένου προϋπολογισμού του έργου (βλ. κατωτέρω παρ. 2.1 αρ. 4).

Ο ΦΥ – ΣΕ υποχρεούται να ολοκληρώσει τη διαδικασία ένταξης του έργου στον προϋπολογισμό του εντός τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών από την κοινοποίηση της Απόφασης Χορήγησης Χρηματοδότησης.

Η διάρκεια του έργου αναφέρεται στην Απόφαση Χορήγησης Χρηματοδότησης. Η ημερομηνία έναρξης του έργου είναι κοινή για όλους τους συμμετέχοντες Φορείς, καθορίζεται από τον ΦΥ – ΣΕ κατά την

ένταξή του στον προϋπολογισμό του Φορέα και δεν μπορεί να απέχει πέραν των 30 ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία ένταξης.

Οι ΣΦ – Δικαιούχοι υποχρεούνται να εντάξουν το έργο στον προϋπολογισμό τους προκειμένου να λάβουν την αντίστοιχη προκαταβολή της χρηματοδότησης σύμφωνα με το Σύμφωνο Συνεργασίας (Παράρτημα IV).

2.1 Δικαιολογητικά και στοιχεία για την έκδοση της Απόφασης Χορήγησης Χρηματοδότησης

Μετά την έκδοση του καταλόγου των προς χρηματοδότηση έργων οι δικαιούχοι ΕΥ λαμβάνουν εγκριτική επιστολή, με κοινοποίηση στον ΦΥ – ΣΕ με την οποία καλούνται να υποβάλουν **εντός της προθεσμίας που θα ορίζεται στην ως άνω επιστολή**, στο Π.Σ. του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. τα ακόλουθα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την έκδοση της Απόφασης Χορήγησης Χρηματοδότησης:

1. Βεβαίωση Αποδοχής του Έργου από τον ΦΥ – ΣΕ, υπογεγραμμένη από τον νόμιμο εκπρόσωπό του.
2. Σύμφωνο συνεργασίας μεταξύ των δικαιούχων για την από κοινού υλοποίηση του έργου και τους όρους της συνεργασίας τους (Παράρτημα IV) - αν εφαρμόζεται.

Το σύμφωνο Συνεργασίας καταρτίζεται μεταξύ των συμμετεχόντων φορέων με σκοπό να διευθετήσει ζητήματα τα οποία ενδέχεται να προκύψουν κατά τη διάρκεια της υλοποίησης του έργου. Το σύμφωνο συνεργασίας είναι συμπληρωματικό ως προς την Απόφαση Χορήγησης Χρηματοδότησης και σε καμία περίπτωση δεν την ακυρώνει ή την τροποποιεί. Το Σύμφωνο συνεργασίας υποβάλλεται μαζί με τα υπόλοιπα δικαιολογητικά για την έκδοση της Απόφασης Χορήγησης Χρηματοδότησης.

Ενδεικτικά, συνιστάται να διευθετηθούν ζητήματα που αφορούν την οργάνωση της εργασίας μεταξύ των Φορέων-Δικαιούχων, τη Διαχείριση του Έργου, καθώς και να καθοριστούν τα δικαιώματα και οι τεχνικές και οικονομικές υποχρεώσεις των συμμετεχόντων Φορέων.

Στο παράρτημα IV του ΟΔΥ περιλαμβάνεται Υπόδειγμα Σύμφωνου Συνεργασίας. Επισημαίνεται ότι το Υπόδειγμα είναι ενδεικτικό και μπορεί να τροποποιηθεί σύμφωνα με τις ανάγκες του Έργου. Το Σύμφωνο συνεργασίας συνυπογράφεται από τους Νόμιμους Εκπρόσωπους των συμμετεχόντων Φορέων-Δικαιούχων.

Το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. δεν συμμετέχει στη σύναψη του συμφωνητικού αυτού.

3. Υπεύθυνη Δήλωση του Ν. 1599/1986 υπογεγραμμένη από τον νόμιμο εκπρόσωπο του ΦΥ – ΣΕ στην οποία θα δηλώνεται ότι:
  - Όλα τα αναφερόμενα στοιχεία στο ερευνητικό έργο με αριθμό «...» και τίτλο «.....» είναι αληθή και ακριβή.
  - Το προς χρηματοδότηση ερευνητικό έργο με αριθμό «...» και τίτλο «.....» δεν έχει χρηματοδοτηθεί, ούτε θα χρηματοδοτηθεί από άλλη πηγή για ολόκληρο το αντικείμενο του ή μέρος αυτού.
  - Αποδέχεται ότι τα μηνύματα που θα λαμβάνει από το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ., μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στη/στις διεύθυνση/εις που θα υποδειχθεί/ούν, επέχουν θέση κοινοποίησης και συνεπάγονται την έναρξη όλων των έννομων συνεπειών και προθεσμιών, για τον ΦΥ – ΣΕ, τον/την ΕΥ και τους ΣΦ – Δικαιούχους.

4. Υποβολή στοιχείων εγκεκριμένου έργου (ενότητες εργασίας, παραδοτέα, ορόσημα) και επικαιροποιημένου προϋπολογισμού στα σχετικά πεδία του Π.Σ.

Μετά την υποβολή και τον έλεγχο όλων των παραπάνω εκδίδεται η Απόφαση Χορήγησης Χρηματοδότησης από τον Διευθυντή του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ., της οποίας αναπόσπαστο κομμάτι είναι το ΤΔΕ, στο οποίο περιλαμβάνονται τα στοιχεία του έργου, όπως αυτά έχουν διαμορφωθεί μετά την αξιολόγηση της πρότασης από την αρμόδια Επιτροπή Αξιολόγησης, συμπεριλαμβανομένου του επικαιροποιημένου προϋπολογισμού του έργου (παρ. 2.1 αρ. 4).

3. ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ – ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ

3.1 Γενικά

Η χρηματοδότηση κάθε εγκεκριμένου έργου ανέρχεται, κατά μέγιστο, στο αναφερόμενο στην Απόφαση Χορήγησης Χρηματοδότησης ποσό.

Το ποσό της χρηματοδότησης καταβάλλεται σε στάδια (δόσεις) κατά τη διάρκεια του έργου. Κάθε δόση αντιστοιχεί σε συγκεκριμένο ποσοστό του συνολικού εγκεκριμένου προϋπολογισμού του έργου. Η τελευταία δόση (αποπληρωμή) καταβάλλεται μετά τη λήξη και οριστική παραλαβή του έργου και το ύψος της εξαρτάται από τις συνολικές τελικά πιστοποιημένες δαπάνες του έργου και από τις ήδη καταβληθείσες δόσεις.

Η καταβολή κάθε δόσης από το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. γίνεται με την κατάθεση του αντίστοιχου ποσού στον τραπεζικό λογαριασμό του ΦΥ – ΣΕ, ο οποίος είναι υπεύθυνος για την καταβολή του αντίστοιχου ποσοστού του προϋπολογισμού που αναλογεί στους ΣΦ – Δικαιούχους, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Σύμφωνο Συνεργασίας.

3.2 Καταβολή Χρηματοδότησης

3.2.1 Προκαταβολή

Μετά την έκδοση της Απόφασης Χορήγησης Χρηματοδότησης και την υποβολή των δικαιολογητικών που ορίζονται στο Παράρτημα Ι, χορηγείται προκαταβολή ύψους 60% του εγκεκριμένου προϋπολογισμού του έργου. Η προκαταβολή συμψηφίζεται με την ενδιάμεση καταβολή ή/και με την αποπληρωμή του έργου, σε περίπτωση που δεν υπάρχει ενδιάμεση καταβολή.

3.2.2 Ενδιάμεση καταβολή

Η ενδιάμεση καταβολή ανέρχεται στο 30% του εγκεκριμένου προϋπολογισμού του έργου και καταβάλλεται στον ΦΥ – ΣΕ, κατόπιν αιτήματος του/της ΕΥ, εφόσον μετά από έλεγχο του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου του έργου, που θα διενεργηθεί από το αρμόδιο όργανο του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 4 του παρόντος, πιστοποιηθούν δαπάνες ποσοστού τουλάχιστον πενήντα τοις εκατό (50%) του συνολικού εγκεκριμένου προϋπολογισμού του έργου.

3.2.3 Αποπληρωμή

Η τελική δόση (αποπληρωμή) καταβάλλεται στον ΦΥ – ΣΕ μετά από έλεγχο – επαλήθευση της ολοκλήρωσης του έργου, ως προς το φυσικό και ως προς το οικονομικό του αντικείμενο, την οριστική παραλαβή του και την έκδοση Βεβαίωσης Ολοκλήρωσης Έργου. Στο στάδιο αυτό οριστικοποιείται το

τελικό επιλέξιμο προς χρηματοδότηση κόστος του έργου, σε συνδυασμό με την ικανοποίηση ή όχι των όρων της Απόφασης Χορήγησης Χρηματοδότησης.

4. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ - ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΕΡΓΩΝ

Η παρακολούθηση της υλοποίησης του εγκεκριμένου φυσικού και οικονομικού αντικειμένου των έργων της παρούσας Δράσης αποτελεί ευθύνη του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. και γίνεται σύμφωνα με τους όρους που παρουσιάζονται αναλυτικά στις παρακάτω Παραγράφους.

Ειδικότερα, το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. παρακολουθεί την εξέλιξη των έργων, τη χρηματοοικονομική πρόοδό τους, την επίτευξη των στόχων μέσω των παραδοτέων και των οροσήμων κάθε έργου και λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για την ομαλή χρηματοροή προς τα έργα, ενώ όταν απαιτείται, λαμβάνει διορθωτικά μέτρα.

Ο έλεγχος - επαλήθευση του έργου περιλαμβάνει τόσο το φυσικό όσο και το οικονομικό του αντικείμενο και είναι δυνατό να πραγματοποιηθεί με τη συνδρομή ειδικών εμπειρογνομόνων.

Το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. διατηρεί το δικαίωμα ελέγχου, όποτε κρίνεται απαραίτητο, της πορείας υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του έργου με επισκέψεις στον χώρο εκτέλεσής του και στην έδρα των δικαιούχων ή/και με διοικητική επαλήθευση των στοιχείων που υποβάλλονται από τους δικαιούχους. Σε κάθε περίπτωση, ο/η ΕΥ, ο ΦΥ – ΣΕ και οι ΣΦ – Δικαιούχοι θα ενημερώνονται εγκαίρως από το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ., τόσο για τον χρόνο όσο και για το σημείο που το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. κρίνει ως καταλληλότερο για τη διενέργεια του ελέγχου.

Ο/Η ΕΥ και ο ΦΥ – ΣΕ είναι υπεύθυνοι εξ ολοκλήρου απέναντι στο ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. για την υλοποίηση και τη διασφάλιση της προόδου του έργου τους, την ορθή τήρηση των χρονοδιαγραμμάτων και των λοιπών όρων και περιορισμών, καθώς και την ολοκλήρωση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου με βάση την αξιολογηθείσα πρόταση και την Απόφαση Χορήγησης Χρηματοδότησης.

4.1 Εκθέσεις Προόδου και Ολοκλήρωσης Έργου

Για κάθε έργο είναι υποχρεωτική η υποβολή στο ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. Ενδιάμεσης και Τελικής Έκθεσης προόδου (με την ολοκλήρωση του έργου) και εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών από την ημέρα λήξης της περιόδου ελέγχου. Η Ενδιάμεση Έκθεση προόδου του έργου υποβάλλεται εφόσον έχει υλοποιηθεί κατ' ελάχιστον το 50% του οικονομικού αντικειμένου του έργου και συνοδεύεται από αίτημα ενδιάμεσης καταβολής.

Οι εκθέσεις προόδου του έργου υποβάλλονται στο Π.Σ. του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. και περιλαμβάνουν:

1. Αναφορά του φυσικού αντικειμένου του έργου που έχει υλοποιηθεί στο χρονικό διάστημα αναφοράς (συμπεριλαμβανομένων των δράσεων διάχυσης και δημοσιότητας τους έργου).
2. Τα ολοκληρωθέντα παραδοτέα για το χρονικό διάστημα αναφοράς.
3. Τα επιτευχθέντα ορόσημα για το χρονικό διάστημα αναφοράς.
4. Αναφορά του οικονομικού αντικειμένου του έργου που έχει υλοποιηθεί στο χρονικό διάστημα αναφοράς.
5. Αντίγραφα των παραστατικών δαπανών της αντίστοιχης περιόδου.

6. Αναλυτική περιγραφή των τυχόν τροποποιήσεων και λοιπών μεταβολών του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου.

Ειδικά στην Τελική Έκθεση προόδου του έργου θα πρέπει να αναφέρονται τα εξής:

1. Αναφορά του συνολικού φυσικού αντικειμένου του έργου που έχει υλοποιηθεί (συμπεριλαμβανομένων των δράσεων διάχυσης και δημοσιότητας τους έργου).
2. Το σύνολο των παραδοτέων.
3. Το σύνολο των επιτευχθέντων οροσήμων.
4. Αναφορά του συνολικού οικονομικού αντικειμένου του έργου που έχει υλοποιηθεί, με την υποβολή των απαραίτητων πληροφοριών και παραστατικών, προκειμένου να πραγματοποιηθεί η πιστοποίηση της επιλεξιμότητας των δαπανών του έργου.
5. Αναλυτική περιγραφή των τυχόν τροποποιήσεων και λοιπών μεταβολών του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου.
6. Εκτεταμένη σύνοψη της τελικής έκθεσης (στα ελληνικά και στα αγγλικά) σε μορφή κατάλληλη για ανάρτηση/δημοσίευση στην ιστοσελίδα του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. ή όπου κρίνεται σκόπιμο από το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. Στη σύνοψη αυτή, μεταξύ άλλων, θα αναφέρονται οι στόχοι και τα συμπεράσματα που προέκυψαν κατά την υλοποίηση του έργου.

Αν για συγκεκριμένους επιστημονικούς, ερευνητικούς ή ακαδημαϊκούς λόγους το έργο δεν μπορεί να καταλήξει στα προβλεπόμενα στο ΤΔΕ αποτελέσματα, συντάσσεται τεκμηριωμένη επιστημονική έκθεση από τον/την ΕΥ, η οποία υποβάλλεται στο Π.Σ. του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ και κοινοποιείται στον ΦΥ – ΣΕ. Το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. θα αξιολογήσει τη συνολική ερευνητική προσπάθεια και τα ενδιάμεσα παραδοτέα και θα προβεί στην εξέταση και έγκριση/πιστοποίηση ή μη των δαπανών που έχουν ήδη πραγματοποιηθεί.

Με βάση τα στοιχεία της Τελικής Έκθεσης θα διενεργείται η πιστοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του έργου και θα αποφασίζεται η καταβολή ή μη της αποπληρωμής, καθώς και το ακριβές ποσό αυτής ή, εφόσον προκύψει λόγος, η ανάκτηση τυχόν αχρεωστήτως καταβληθείσας χρηματοδότησης.

4.2 Διαδικασία Διενέργειας Ελέγχου – Επαλήθευσης

Οι επαληθεύσεις (έλεγχοι) των έργων της παρούσας δράσης διακρίνονται σε διοικητικές και επιτόπιες. Η διοικητική επαλήθευση διενεργείται εξ αποστάσεως με βάση τα στοιχεία και παραστατικά που υποβάλλονται στο Π.Σ. του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. από τον/την ΕΥ και τον ΦΥ – ΣΕ του έργου, ενώ η επιτόπια επαλήθευση πραγματοποιείται από το όργανο επαλήθευσης στον τόπο υλοποίησης του έργου.

Προκειμένου ο/η ΕΥ, ο ΦΥ – ΣΕ ή οι ΣΦ – Δικαιούχοι να είναι κατάλληλα προετοιμασμένοι για τη διενέργεια της επιτόπιας επαλήθευσης, το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. κοινοποιεί, τριάντα (30) ημερολογιακές ημέρες πριν τη διενέργεια της επιτόπιας επαλήθευσης, ενημερωτικό έγγραφο ειδοποίησης, όπου αναφέρεται η ακριβής ημερομηνία και ο τόπος διενέργειας της επιτόπιας επαλήθευσης, η εκτιμώμενη διάρκεια και ο τρόπος διενέργειάς της, καθώς και όλα τα στοιχεία ή το προσωπικό που πρέπει να βρίσκονται στη διάθεση του οργάνου επαλήθευσης. Ο δικαιούχος από την πλευρά του θα πρέπει να διευκολύνει το όργανο επαλήθευσης και να τηρεί τις οδηγίες αυτού καθώς και προθεσμίες αποστολής πρόσθετων στοιχείων για τυχόν εκκρεμότητες που διαπιστώθηκαν. Η παρουσία των αρμόδιων στελεχών του δικαιούχου κατά τη διάρκεια της επιτόπιας επαλήθευσης αποτελεί βασική προϋπόθεση για την ομαλή διεξαγωγή της επαλήθευσης.

Ελλείψεις που τυχόν διαπιστωθούν κατά την επαλήθευση δύναται να καλύπτονται εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών από τη γνωστοποίησή τους (έγγραφο ή ηλεκτρονική) στον δικαιούχο.

Μετά τη διενέργεια της επαλήθευσης και την κάλυψη τυχόν ελλείψεων που διαπιστώθηκαν ή την άπρακτη παρέλευση του ως άνω δεκαπενθημέρου, ολοκληρώνεται η επαλήθευση με τη σύνταξη της σχετικής έκθεσης. Στην έκθεση επαλήθευσης αποτυπώνονται τα προς επαλήθευση στοιχεία (σημεία ελέγχου), τα αντίστοιχα ευρήματα και τυχόν συστάσεις ή διορθώσεις. Στην περίπτωση που η επιτόπια επαλήθευση διενεργείται βάσει δειγματοληψίας, το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. καταγράφει τη σχετική μεθοδολογία επιλογής του δείγματος. Με την οριστικοποίηση της έκθεσης επαλήθευσης ο δικαιούχος ενημερώνεται εγγράφως για τα αποτελέσματα αυτής, προκειμένου είτε να υποβάλει αντιρρήσεις, εφόσον διαφωνεί με τα αποτελέσματα αυτής, είτε να λάβει την προβλεπόμενη χρηματοδότηση, εφόσον η επαλήθευση δεν διαπιστώνει κάποια παρατυπία ή ο δικαιούχος αποδέχεται τα αποτελέσματα της έκθεσης επαλήθευσης.

4.3 Έγκριση Αποτελεσμάτων Επαλήθευσης – Αντιρρήσεις ΕΥ/ΦΥ – ΣΕ

Με την ολοκλήρωση της διενέργειας της επαλήθευσης (επιτόπιας ή διοικητικής) και προκειμένου να καταβληθεί η χρηματοδότηση προς τους δικαιούχους, το όργανο που διενήργησε την επαλήθευση, συντάσσει και καταχωρίζει στο Π.Σ. (Ενδιάμεση ή Τελική) Έκθεση επαλήθευσης η οποία κοινοποιείται στον/στην ΕΥ και στον ΦΥ – ΣΕ ή/και καταχωρίζεται στο Π.Σ.

Ο δικαιούχος ενημερώνεται εγγράφως για τα αποτελέσματα της επαλήθευσης, προκειμένου:

- i. να υποβάλει αντιρρήσεις, εφόσον διαφωνεί με τα αποτελέσματα αυτής, ή
- ii. να λάβει το υπόλοιπο της χρηματοδότησης, εφόσον η επαλήθευση δεν διαπιστώνει κάποια παρατυπία ή ο δικαιούχος αποδέχεται τα αποτελέσματα της έκθεσης επαλήθευσης.

Με την κοινοποίηση των αποτελεσμάτων της έκθεσης ελέγχου – επαλήθευσης των δαπανών, παρέχεται το δικαίωμα στον/στην ΕΥ να υποβάλει στο ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. τεκμηριωμένες αντιρρήσεις. Η προθεσμία εντός της οποίας μπορεί να ασκηθεί το δικαίωμα αυτό και η προθεσμία εντός της οποίας πρέπει να εκδίδεται θετική ή απορριπτική απόφαση καθώς και οι σχετικές διαδικασίες προσδιορίζονται στον εκάστοτε ισχύοντα Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ., ο οποίος είναι αναρτημένος στην ιστοσελίδα του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. Μετά την παρέλευση άπρακτης της προθεσμίας για υποβολή αντιρρήσεων, θεωρείται ότι τα αποτελέσματα της επαλήθευσης έχουν γίνει αποδεκτά από τον δικαιούχο.

Τα αποτελέσματα εξέτασης των αντιρρήσεων αποστέλλονται στον/στην ΕΥ και τον ΦΥ – ΣΕ με ευθύνη του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.

Μετά την εξέταση των αντιρρήσεων ή την παρέλευση άπρακτης της προθεσμίας αντιρρήσεων η έκθεση οριστικοποιείται. Όταν η οριστική έκθεση δεν προτείνει δημοσιονομική διόρθωση και ανάκτηση εγκρίνεται από τον Διευθυντή του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ., καταχωρίζεται στο Π.Σ. και κοινοποιείται στον δικαιούχο. Στην περίπτωση που η έκθεση επαλήθευσης περιέχει εισήγηση για λήψη διορθωτικών μέτρων εγκρίνεται από τον Διευθυντή του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ., καταχωρίζονται στο Π.Σ. το δελτίο καταχώρισης διορθώσεων και το ποσό της δημοσιονομικής διόρθωσης και μειώνεται αντίστοιχα το ποσό της χρηματοδότησης του έργου που έχει τυχόν ήδη καταχωρισθεί. Η οριστική έκθεση επαλήθευσης και η απόφαση ανάκλησης και ανάκτησης (βλ. κατωτέρω παρ. 9) κοινοποιούνται στον δικαιούχο.

Το αίτημα ελέγχου επαλήθευσης, η εγκεκριμένη έκθεση επαλήθευσης, τυχόν υποβληθείσες αντιρρήσεις, καθώς και όλο το σχετικό συνοδευτικό υλικό τηρούνται στον φάκελο του έργου στο Π.Σ. του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.

4.4 Έκτακτος Έλεγχος Προόδου

Έκτακτος Έλεγχος Προόδου πραγματοποιείται, όταν εκτιμηθεί από το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. ότι δεν έχει επιτευχθεί η απαιτούμενη πρόοδος της υλοποίησης του φυσικού ή/και οικονομικού αντικειμένου ενός έργου, είτε δεν τηρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις της Απόφασης Χορήγησης Χρηματοδότησης και η κείμενη νομοθεσία.

Ο Έκτακτος Έλεγχος Προόδου διενεργείται κατά περίπτωση από έναν ή περισσότερους εμπειρογνώμονες ή Επιτροπή που ορίζονται με απόφαση του Διευθυντή του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. Στο πόρισμα του Έκτακτου Ελέγχου Προόδου αποτιμάται η πορεία υλοποίησης και η δυνατότητα επιτυχούς ολοκλήρωσης του έργου.

Κατά τα λοιπά εφαρμόζεται η διαδικασία των Παραγράφων 4.2 και 4.3. ανωτέρω.

5. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΡΓΩΝ

Η επιλεξιμότητα των δαπανών ξεκινά από την ημερομηνία έναρξης του έργου και ολοκληρώνεται με το πέρας της διάρκειας αυτού, όπως προσδιορίζεται στην Απόφαση Χορήγησης Χρηματοδότησης.

Η επιλεξιμότητα των δαπανών κρίνεται στο πλαίσιο των εκάστοτε ισχυουσών νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων.

5.1 Επιλέξιμες δαπάνες

Οι επιλέξιμες δαπάνες των έργων είναι οι δαπάνες που έχουν πράγματι καταβληθεί από τον ΦΥ – ΣΕ και τους ΣΦ – Δικαιούχους και οι οποίες πληρούν όλα τα ακόλουθα κριτήρια:

1. Πραγματοποιούνται εντός της εγκεκριμένης περιόδου επιλεξιμότητας του έργου, όπως ορίζεται στην Απόφαση Χορήγησης Χρηματοδότησης, περιλαμβάνονται στον συνολικό προϋπολογισμό του έργου και είναι σύμφωνες με τον ΟΔΥ.
2. Αφορούν το φυσικό αντικείμενο και σχετίζονται με τα παραδοτέα και τα ορόσημα του έργου.
3. Είναι αναλογικές και αναγκαίες για την υλοποίηση του έργου και εκτελούνται κατά τρόπο σύμφωνο με τις αρχές της οικονομίας, της αποδοτικότητας της αποτελεσματικότητας και της χρηστής διαχείρισης.
4. Είναι αναγνωρίσιμες και επαληθεύσιμες, ιδίως με την καταχώρισή τους στα λογιστικά βιβλία του ΦΥ – ΣΕ και των ΣΦ – Δικαιούχων, σύμφωνα με τα ισχύοντα λογιστικά πρότυπα της χώρας και σύμφωνα με τις γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές.
5. Συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις της ισχύουσας φορολογικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας.

6. Τα παραστατικά των δαπανών έχουν λογιστικοποιηθεί μέχρι την ημερομηνία λήξης του έργου και εξοφληθεί μέχρι τριάντα (30 ημερολογιακές ημέρες) μετά. Εξαιρέση αποτελούν τα παραστατικά δαπάνης απασχόλησης των ορκωτών λογιστών τα οποία είναι επιλέξιμα μέχρι και τρεις (3) μήνες από τη λήξη κάθε έργου.

Για τον **έλεγχο - επαλήθευση των δαπανών του έργου** απαιτείται να υποβάλλονται στο Π.Σ. τα ακόλουθα παραστατικά δαπανών ανά δικαιούχο και ανά κατηγορία δαπάνης (Παράρτημα ΙΙΙ):

1. Τιμολόγια ή λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής ισχύος, σύμφωνα με την ισχύουσα εθνική νομοθεσία.
2. Αποδεικτικά εξόφλησης (επισυνάπτονται μαζί με κάθε υποβαλλόμενο τιμολόγιο).
3. Λογιστικές εγγραφές των παραστατικών, με τη μορφή αναλυτικού καθολικού του ξεχωριστού λογαριασμού του έργου (με υπογραφή του υπεύθυνου λογιστή και σφραγίδα του φορέα).
4. Υπεύθυνη Δήλωση του δικαιούχου, υπογεγραμμένη αρμοδίως, όπου αναφέρεται ότι:

«Τα υποβαλλόμενα είναι ακριβή αντίγραφα των πρωτότυπων παραστατικών. Τα πρωτότυπα είναι πάντα στη διάθεση του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. Τα παραστατικά δεν αντιστοιχούν σε δαπάνες που έχουν χρηματοδοτηθεί από άλλο πρόγραμμα. Οι δαπάνες του έργου παρακολουθούνται σε ξεχωριστό λογαριασμό και είναι εις γνώση του υπογράφοντα ότι όσες από αυτές δεν έχουν καταχωρηθεί στον λογαριασμό αυτόν θα κριθούν ως μη επιλέξιμες».

Στην περίπτωση που ο δικαιούχος κάνει χρήση υπηρεσιών Ορκωτού Λογιστή, επισυνάπτεται η βεβαίωσή του.

5.2 Κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών

Για όλα τα έργα οι επιλέξιμες δαπάνες είναι οι:

- Αμοιβές προσωπικού
- Δαπάνες αναλωσίμων
- Δαπάνες διάχυσης και μετακινήσεων
- Δαπάνες για χρήση ή πρόσβαση σε εξοπλισμό, υποδομές ή άλλους πόρους
- Δαπάνες για αγορά εξοπλισμού
- Λοιπές δαπάνες
- Έμμεσες δαπάνες

Κάθε δαπάνη για να είναι επιλέξιμη πρέπει να εμπίπτει στα οριζόμενα στο παρόν τμήμα και να περιλαμβάνεται στην Απόφαση Χορήγησης Χρηματοδότησης, όπως ισχύει.

5.2.1 Αμοιβές προσωπικού

Περιλαμβάνονται οι αμοιβές του/της ΕΥ και των μελών της Ερευνητικής Ομάδας. Συγκεκριμένα ισχύουν τα ακόλουθα:

5.2.1α Αμοιβή Επιστημονικού/ής Υπεύθυνου/ης (ΕΥ)

Η αμοιβή του/της ΕΥ δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 800,00€ μηνιαίως και υπόκειται στο ανώτατο όριο αποδοχών και πρόσθετων αμοιβών που προβλέπεται στο άρθρο 2 του Ν. 3833/2010 σε συνδυασμό με τις διατάξεις των Ν. 4354/2015 (άρθρα 13 και 28) και 4472/2017 (άρθρα 130-135 και 156).

5.2.1β Αμοιβές μελών Ερευνητικής Ομάδας

Μέλη ΔΕΠ και Ερευνητές/τριες καθώς και λοιπό τακτικό προσωπικό του ΦΥ – ΣΕ ή του/των ΣΦ – Δικαιούχων (με σχέση Δημοσίου Δικαίου ή εργασίας ΙΔΑΧ) δύνανται να συμμετέχουν στην ΕΟ μόνο ως μη αμειβόμενα μέλη.

Τα αμειβόμενα μέλη της ΕΟ δύνανται να είναι Μεταδιδασκατορικοί/ές Ερευνητές/τριες, Υποψήφιοι/ες Διδάκτορες, Μεταπτυχιακοί/ές Φοιτητές/τριες και λοιπό έκτακτο επιστημονικό και τεχνικό προσωπικό το οποίο απαιτείται για την υλοποίηση του έργου και θα συμβληθεί με τον ΦΥ – ΣΕ ή με τον/τους ΣΦ – Δικαιούχους είτε με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου (πλήρους ή μερικής απασχόλησης) είτε με σύμβαση μίσθωσης έργου.Ειδικότερα,

Για τους **Μεταδιδασκατορικούς/ές Ερευνητές/τριες** που συμμετέχουν στο έργο οι μηνιαίες μεικτές αποδοχές για πλήρη απασχόληση υπολογίζονται ως εξής:

1. Στην περίπτωση σύμβασης εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου (Ι.Δ.Ο.Χ.), οι μηνιαίες μεικτές αποδοχές διαμορφώνονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Β του Ν. 4354/2015, όπως ισχύει και είναι κατ' ελάχιστον ίσες με τα κατώτατα όρια που τίθενται στο άρθρο 18, παρ. 12 περ. α) Ν.4310/2014. .

2. Στην περίπτωση σύμβασης μίσθωσης έργου οι μηνιαίες μεικτές αποδοχές πρέπει να είναι ίσες με τις μεικτές μηνιαίες αποδοχές που θα λάμβανε ο/η ΜΕ βάσει σύμβασης εργασίας Ι.Δ.Ο.Χ. κατά τα ανωτέρω (υπό 1) οριζόμενα (πλέον εργοδοτικών εισφορών, εφόσον συντρέχει, και του αναλογούντα ΦΠΑ).

Για τους/τις **Υποψήφιους/ες Διδάκτορες**, τους/τις **Μεταπτυχιακούς/ές Φοιτητές/τριες** και το **λοιπό επιστημονικό και τεχνικό προσωπικό** της ΕΟ οι μηνιαίες μεικτές αποδοχές για πλήρη απασχόληση υπολογίζονται ως εξής:

1. Στην περίπτωση σύμβασης εργασίας Ι.Δ.Ο.Χ. οι μηνιαίες μεικτές αποδοχές είναι ίσες με τις οριζόμενες στις διατάξεις του Κεφαλαίου Β του Ν.4354/2015, όπως ισχύει, μεικτές αποδοχές για πλήρη απασχόληση.

2. Στην περίπτωση σύμβασης μίσθωσης έργου, οι μηνιαίες μεικτές αποδοχές πρέπει να είναι ίσες με τις μηνιαίες μεικτές αποδοχές που θα λάμβανε το εν λόγω μέλος της Ερευνητικής Ομάδας βάσει σύμβασης εργασίας Ι.Δ.Ο.Χ. κατά τα ανωτέρω (υπό 1) οριζόμενα (πλέον πλέον εργοδοτικών εισφορών, εφόσον συντρέχει, και του αναλογούντα ΦΠΑ).

Σημειώνεται ότι τα μέλη της ΕΟ που εργάζονται με οιαδήποτε σχέση εργασίας σε ΣΦ που δεν ανήκει στους Φορείς – Δικαιούχους που αναφέρονται στην ενότητα 4.3 ή σε Φορείς της αλλοδαπής είναι μη αμειβόμενα.

Επισημαίνεται ότι τα Αμειβόμενα μέλη της ΕΟ δεν δύνανται να αμείβονται από άλλη δράση του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. για το χρονικό διάστημα της αμειβόμενης απασχόλησής τους στην παρούσα δράση για πλήρη απασχόληση.

Στον παρακάτω Πίνακα 1 παρουσιάζονται συγκεντρωτικά οι ανωτέρω όροι και τα όρια αμοιβής.

Πίνακας 1: Αμοιβές μελών Ερευνητικής Ομάδας

Κατηγορίες Αμειβόμενων μελών ΕΟ	Προσδιορισμός Μηνιαίων Μεικτών αποδοχών
1. Μεταδιδασκτορικός/ή Ερευνητής/τρια	Μηνιαίες μεικτές αποδοχές: α) για σύμβαση εργασίας Ι.Δ.Ο.Χ.: ίσες με τις οριζόμενες στις διατάξεις του Κεφαλαίου Β του Ν. 4354/2015 και σε κάθε περίπτωση κατ' ελάχιστον ίσες με τα κατώτερα όρια που τίθενται στο άρθρο 18 παρ. 12 περ. α) Ν. 4310/2014. β) για σύμβαση έργου: ίσες με τις οριζόμενες στις διατάξεις του Κεφαλαίου Β του Ν. 4354/2015 και σε κάθε περίπτωση κατ' ελάχιστον ίσες με τα κατώτερα όρια που τίθενται στο άρθρο 18 παρ. 12 περ. α) Ν. 4310/2014 (πλέον ΦΠΑ).
2.Επιστημονικό προσωπικό (Υποψήφιοι/ες Διδάκτορες, Μεταπτυχιακοί/ές Φοιτητές/τριες), Τεχνικό και Λοιπό προσωπικό	Μηνιαίες μεικτές αποδοχές: α) για σύμβαση εργασίας (Ι.Δ.Ο.Χ.): ίσες με τις οριζόμενες στις διατάξεις του Κεφαλαίου Β του Ν. 4354/2015, όπως ισχύει, μεικτές αποδοχές για πλήρη απασχόληση. β) για σύμβαση έργου: ίσες με τις οριζόμενες στις διατάξεις του Κεφαλαίου Β του Ν. 4354/2015, όπως ισχύει, μεικτές αποδοχές για πλήρη απασχόληση (πλέον ΦΠΑ).

Τα ανωτέρω αποτελούν μεικτά ποσά επί των οποίων υπολογίζονται όλες οι νόμιμες κρατήσεις και οι εισφορές εργαζομένου, που ισχύουν σε κάθε περίπτωση. Για τον υπολογισμό του συνολικού ποσού αμοιβών προσωπικού που χρεώνεται στο έργο, στα ανωτέρω ποσά προστίθενται και οι νόμιμες εργοδοτικές εισφορές, οι οποίες αποτελούν επιλέξιμες δαπάνες του έργου. Στις συμβάσεις μίσθωσης έργου στα ανωτέρω ποσά προστίθεται, εφόσον προβλέπεται από τη νομοθεσία, και ο εκάστοτε ισχύον Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.), οποίος αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη του έργου.

Όλα τα μέλη της Ερευνητικής Ομάδας (αμειβόμενα και μη αμειβόμενα) δύνανται να λαμβάνουν έξοδα μετακίνησης (έξοδα κίνησης, διανυκτέρευσης και ημερήσια αποζημίωση) για τις μετακινήσεις που πραγματοποιούν για τις ανάγκες του έργου.

Τα αμειβόμενα μέλη της ΕΟ που δεν έχουν οριστεί ονομαστικά κατά την υποβολή του προτεινόμενου Ερευνητικού Έργου θα επιλεγούν από τον ΦΥ – ΣΕ ή τους ΣΦ – Δικαιούχους κατόπιν δημοσίευσης πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος για τις αντίστοιχες θέσεις και σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

Για την έγκριση ως επιλέξιμων των δαπανών της κατηγορίας αυτής είναι απαραίτητα τα παραστατικά που αναφέρονται στο Παράρτημα ΙΙΙ.

5.2.2 Δαπάνες αναλωσίμων

Οι δαπάνες για αναλώσιμα είναι επιλέξιμες εάν αφορούν αποκλειστικά την υλοποίηση του έργου. Αφορούν ενδεικτικά την αγορά υλικών άμεσης ανάλωσης (π.χ. εργαστηριακά αναλώσιμα και αντιδραστήρια κ.λπ.) που είναι απαραίτητα για την υλοποίηση του έργου. Στην κατηγορία αυτή δεν περιλαμβάνονται δαπάνες για γενικές προμήθειες γραφείου, όπως έντυπα, γραφική ύλη, αναλώσιμα Η/Υ κ.λπ., καθώς κατά κανόνα εμπεριέχονται στα γενικά λειτουργικά έξοδα του έργου. Δαπάνες για τα παραπάνω δύνανται να είναι επιλέξιμες ως δαπάνες αναλωσίμων μόνο όταν τα χαρακτηριστικά του

ερευνητικού έργου απαιτούν μη συνηθισμένης έκτασης σχετικές δαπάνες για την υλοποίησή του. Σε αυτή την περίπτωση απαιτείται επαρκής σχετική τεκμηρίωση.

Για την προμήθεια αναλωσίμων οι ΦΥ – ΣΕ και οι ΣΦ – Δικαιούχοι υποχρεούνται να εφαρμόζουν τις διατάξεις του Ν. 4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» (Α' 147), όπως ισχύει, αν αποτελούν αναθέτουσες αρχές κατά την έννοια του νόμου αυτού.

Για την έγκριση ως επιλέξιμων των δαπανών για τα αναλώσιμα είναι απαραίτητα τα παραστατικά που αναφέρονται στο Παράρτημα ΙΙΙ.

5.2.3 Δαπάνες διάχυσης και μετακινήσεων

Σε αυτή την κατηγορία δαπάνης περιλαμβάνονται:

- Δαπάνες δημοσιεύσεων των μελών της Ερευνητικής Ομάδας σε επιστημονικά περιοδικά, εγγραφής σε συνέδρια με ομιλία/ανακοίνωση ή αναρτώμενη (poster), οργάνωσης και διεξαγωγής ημερίδων ή/και συνεδρίων, έκδοσης μονογραφιών και βιβλίων, παραγωγής οπτικοακουστικού υλικού, ανάπτυξης ιστοσελίδων και προβολής σε μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Επιπλέον, σε αυτή τη κατηγορία εντάσσονται δαπάνες για την υποβολή διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας στον ΟΒΙ ή/και σε αντίστοιχους φορείς της αλλοδαπής, καθώς και δαπάνες άλλου είδους για την κατοχύρωση των ερευνητικών αποτελεσμάτων κ.λπ.

Για να είναι επιλέξιμες αυτές οι δαπάνες πρέπει να αφορούν αποτελέσματα του ερευνητικού έργου και να έχουν τηρηθεί όλοι οι κανόνες δημοσιότητας που περιγράφονται στην Παράγραφο 7 του παρόντος.

Σημειώνεται ότι, εφόσον έχει προβλεφθεί στο εγκεκριμένο Τεχνικό Δελτίο του Έργου η ανάπτυξη ιστοσελίδας, θα πρέπει η ιστοσελίδα να διατηρείται στο διαδίκτυο για τουλάχιστον πέντε (5) έτη μετά την ολοκλήρωση του έργου.

- Δαπάνες μετακινήσεων (δηλαδή έξοδα κίνησης, διανυκτέρευση και ημερήσια αποζημίωση) του/της ΕΥ και των μελών της Ερευνητικής Ομάδας στο εσωτερικό ή στο εξωτερικό για συμμετοχή στο πλαίσιο δραστηριοτήτων που σχετίζονται άμεσα με την υλοποίηση του έργου. Στην περίπτωση ερευνητικής συνεργασίας απαραίτητη προϋπόθεση για την επιλεξιμότητα των δαπανών αποτελεί η υποβολή της σχετικής επιστολής συνεργασίας από τον Συνεργαζόμενο Φορέα στο ΤΔΕ.

Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται επίσης ως επιλέξιμες οι δαπάνες για την κάλυψη του κόστους μετακίνησης και φιλοξενίας συνεργαζόμενων Ερευνητών από Φορείς/Ιδρύματα του εσωτερικού και του εξωτερικού που συμμετέχουν στην Ερευνητική Ομάδα ως μη αμειβόμενα μέλη.

Οι δαπάνες μετακινήσεων διενεργούνται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην Υποπαράγραφο Δ «Δαπάνες Μετακινούμενων εντός και εκτός Επικράτειας» του Ν. 4336/2015 (Α' 94), όπως ισχύει.

Επισημαίνεται ότι σε περίπτωση ματαίωσης ή αναβολής συνεδρίων ή συναντήσεων για λόγους ανωτέρας βίας, οι δαπάνες που προκύπτουν από την ακύρωση εισιτηρίων, συμμετοχής

διαμονής ή/και οργάνωσης των σχετικών εκδηλώσεων δύναται να θεωρηθούν επιλέξιμες και να βαρύνουν τον προϋπολογισμό του έργου, υπό την προϋπόθεση ότι πραγματοποιήθηκαν σε χρόνο που ο δικαιούχος δεν μπορούσε να προβλέψει την ακύρωση. Επιπλέον, θα πρέπει να διασφαλίζεται ότι οι δαπάνες ή μέρος αυτών δεν επιστρέφονται από άλλες πηγές. Οποιαδήποτε ποσά επιστρέφονται (π.χ. από ασφαλιστική κάλυψη, από τον αερομεταφορέα, το κατάλυμα κλπ.) πρέπει να αφαιρούνται από τις επιλέξιμες δαπάνες.

Για την έγκριση ως επιλέξιμων των δαπανών της κατηγορίας αυτής είναι απαραίτητα τα παραστατικά που αναφέρονται στο Παράρτημα ΙΙΙ του παρόντος.

5.2.4 Δαπάνες για χρήση ή πρόσβαση σε εξοπλισμό, υποδομές ή άλλους πόρους

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται οι δαπάνες που απαιτείται να καταβληθούν για τη χρήση ή πρόσβαση σε ερευνητικό εργαστηριακό εξοπλισμό, ερευνητικές υποδομές ή άλλους πόρους που είναι απαραίτητοι για την υλοποίηση του ερευνητικού έργου. Η σχετική ανάγκη πρέπει να έχει τεκμηριωθεί επαρκώς στην υποβληθείσα πρόταση. Στην κατηγορία αυτή πέραν του εξοπλισμού, υποδομών ή πόρων άλλων Φορέων της ημεδαπής ή της αλλοδαπής μπορεί να περιλαμβάνονται και εξοπλισμός/υποδομές/πόροι που ανήκουν στον ΦΥ – ΣΕ ή τους ΣΦ – Δικαιούχους.

Ενδεικτικά, στην κατηγορία αυτή μπορούν να ενταχθούν ως επιλέξιμες, πέραν των δαπανών για τη χρήση ή πρόσβαση σε ερευνητικό εργαστηριακό εξοπλισμό ή υποδομές, δαπάνες για την πρόσβαση σε πόρους που είναι απαραίτητοι για τη υλοποίηση του ερευνητικού έργου όπως: πρόσβαση σε βάσεις δεδομένων, συνδρομές σε βιβλιοθήκες, αρχεία και συλλογές Φορέων του εσωτερικού και του εξωτερικού, προμήθεια προγραμμάτων λογισμικού εξειδικευμένου ερευνητικού σκοπού, κόστη για την επικαιροποίηση υφιστάμενων, στον ΦΥ – ΣΕ ή/και τους ΣΦ – Δικαιούχους, προγραμμάτων λογισμικού (software updates), μετατροπή έντυπων και οπτικοακουστικών αρχείων σε ψηφιακά αρχεία και αξιοποίησή τους, δαπάνες για απόκτηση δορυφορικών δεδομένων κ.λπ.

Για την έγκριση ως επιλέξιμων των δαπανών της κατηγορίας αυτής είναι απαραίτητα τα παραστατικά που αναφέρονται στο Παράρτημα ΙΙΙ.

5.2.5 Δαπάνες για αγορά εξοπλισμού

Σε αυτή την κατηγορία δαπανών εντάσσεται η προμήθεια εξοπλισμού που είναι αναγκαίος για την υλοποίηση του ερευνητικού έργου. Για να θεωρηθεί ως επιλέξιμη η δαπάνη απαιτείται τεκμηρίωση της χρησιμότητας του εξοπλισμού για την υλοποίηση του έργου στην υποβληθείσα πρόταση και απαιτείται η αγορά του να ολοκληρωθεί το αργότερο εντός του πρώτου μισού της χρονικής διάρκειας της υλοποίησης του έργου. Ειδικά για την περίπτωση προμήθειας ηλεκτρονικών υπολογιστών (desktop ή laptop) η αναγκαιότητα της αγοράς πρέπει να τεκμηριώνεται σε άμεση σχέση με το προτεινόμενο ερευνητικό έργο.

Για την προμήθεια εξοπλισμού οι ΦΥ – ΣΕ και οι ΣΦ – Δικαιούχοι υποχρεούνται να εφαρμόζουν τις διατάξεις του Ν. 4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» (Α' 147), όπως ισχύει, αν αποτελούν αναθέτουσες αρχές κατά την έννοια του νόμου αυτού.

Για την έγκριση ως επιλέξιμων των δαπανών της κατηγορίας αυτής είναι απαραίτητα τα παραστατικά που αναφέρονται στο Παράρτημα ΙΙΙ του παρόντος.

5.2.6 Λοιπές δαπάνες

Στη κατηγορία αυτή εντάσσονται έξοδα που δεν μπορούν να ενταχθούν στις υπόλοιπες κατηγορίες δαπανών καθώς και τυχόν αμοιβή ορκωτού λογιστή εγγεγραμμένου στο Μητρώο Ελεγκτών της Επιτροπής Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων (Ε.Λ.Τ.Ε.) για την πιστοποίηση του οικονομικού αντικειμένου του έργου. Ενδεικτικά έξοδα που εντάσσονται σε αυτή την κατηγορία είναι: ειδικές τηλεπικοινωνιακές δαπάνες (όπως χρήση δορυφορικής επικοινωνίας), δαπάνες για επισκευή σημαντικού εξοπλισμού κ.ο.κ.

Τα έξοδα είναι επιλέξιμα υπό την προϋπόθεση της αναφοράς τους στο ΤΔΕ ή σε επικείμενη τροποποίησή του κατά την υλοποίηση του έργου, σύμφωνα με τη διαδικασία που περιγράφεται στην Παράγραφο 8 του παρόντος.

Ειδικά για την περίπτωση δαπανών επισκευής και επιδιόρθωσης ερευνητικού εξοπλισμού πέραν των παραπάνω, το αίτημα πρέπει να τεκμηριώνεται με μία απλή ανάλυση κόστους-οφέλους και να αφορά εξοπλισμό σημαντικό για την υλοποίηση του ερευνητικού έργου. Επιλέξιμες είναι οι δαπάνες για τα απαραίτητα εξαρτήματα και ανταλλακτικά, το κόστος της εργασίας και πιθανά έξοδα μεταφοράς που αφορούν τον ανωτέρω εξοπλισμό.

Για τη διενέργεια των δαπανών της παρούσας Παραγράφου ο ΦΥ – ΣΕ και οι ΣΦ – Δικαιούχοι υποχρεούνται να εφαρμόζουν τις διατάξεις του Ν. 4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» (Α' 147), όπως ισχύει, αν αποτελούν αναθέτουσες αρχές κατά την έννοια του νόμου αυτού.

Για την έγκριση ως επιλέξιμων των δαπανών της κατηγορίας αυτής είναι απαραίτητα τα παραστατικά που αναφέρονται στο Παράρτημα ΙΙΙ του παρόντος.

5.2.7 Έμμεσες δαπάνες

Ως έμμεσες δαπάνες ορίζονται οι δαπάνες διαχείρισης του Έργου, καθώς και τα λειτουργικά έξοδα του ΦΥ – ΣΕ και των ΣΦ – Δικαιούχων. Οι δαπάνες αυτές καταβάλλονται στους Ε.Λ.Κ.Ε. ή στην αντίστοιχη υπηρεσία των φορέων. Στα έξοδα αυτά συμπεριλαμβάνονται η υποστήριξη της οικονομικής διαχείρισης, δαπάνες για προμήθειες γραφείου (γραφική ύλη, αναλώσιμα Η/Υ, κτλ.) και βασικές παροχές (τηλεπικοινωνίες, ηλεκτρισμός, πρόσβαση στο διαδίκτυο κτλ.).

Οι Έμμεσες Δαπάνες μπορούν να ανέλθουν έως το 10% του συνόλου των δαπανών όλων των υπολοίπων κατηγοριών και συμπεριλαμβάνονται στον προϋπολογισμό του ερευνητικού έργου.

Επισημαίνεται ότι οι έμμεσες δαπάνες είναι επιλέξιμες χωρίς προσκόμιση των αντίστοιχων παραστατικών, θα πρέπει όμως να καταγράφονται στις λογιστικές εγγραφές του ΦΥ – ΣΕ ή/και των ΣΦ – Δικαιούχων.

5.3 Λογιστική παρακολούθηση

Προκειμένου να μπορεί να γίνει διαχείριση της πορείας υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου του Έργου, όπως αυτή περιγράφεται στις Παραγράφους 4 και 5 του παρόντος, είναι απαραίτητη η τήρηση ξεχωριστού λογαριασμού από τον ΦΥ – ΣΕ ή/και τους ΣΦ – Δικαιούχους στα λογιστικά βιβλία για τις δαπάνες και τα έσοδα του Έργου, σύμφωνα με τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα (ΕΛΠ).

Τα παραστατικά δαπανών συνοδεύονται υποχρεωτικά από εξοφλημένα τιμολόγια ή από λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής ισχύος, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία και όσα αναφέρονται στα Παραρτήματα II και III.

Τα παραστατικά δαπανών κάθε έργου για να θεωρηθούν επιλέξιμα πρέπει να έχουν εκδοθεί έως την ημερομηνία λήξης του έργου (φυσικό αντικείμενο), και να έχουν εξοφληθεί το αργότερο έως 30 ημερολογιακές ημέρες μετά.

Σχετικά με τις λογιστικές εγγραφές των παραστατικών τα απαιτούμενα δικαιολογητικά σε περίπτωση τήρησης διπλογραφικών βιβλίων είναι:

- Αντίγραφα των Αναλυτικών Καθολικών (καρτέλες) των λογαριασμών λογιστικής απεικόνισης των δαπανών του έργου.
- Αντίγραφα των λογιστικών άρθρων της καταχώρισης των δαπανών του έργου και των εξοφλήσεών τους.
- Αντίγραφα των λογιστικών άρθρων καταχώρισης της τυχόν λήψης προκαταβολής ή ενδιάμεσης πληρωμής (το αργότερο κατά την τελική πιστοποίηση του έργου).

5.4 Φόρος Προστιθέμενης Αξίας

Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) είναι επιλέξιμη δαπάνη μόνο αν ο ΦΥ – ΣΕ ή/και οι ΣΦ – Δικαιούχοι δεν έχουν δικαίωμα έκπτωσης του Φ.Π.Α. σύμφωνα με τις διατάξεις του κώδικα Φ.Π.Α. όπως εκάστοτε ισχύει και όπως αποδεικνύεται με σχετική βεβαίωση από την αρμόδια ΔΟΥ. Ο Φ.Π.Α. που μπορεί να ανακτηθεί ή συμψηφιστεί με οποιονδήποτε τρόπο δεν μπορεί να θεωρηθεί επιλέξιμη δαπάνη, ακόμη και αν δεν ανακτάται από τον φορέα.

5.5 Πιστοποιητικό Ελέγχου από Ορκωτό Λογιστή

Είναι δυνατή η βεβαίωση/πιστοποίηση των δαπανών του έργου από ορκωτούς λογιστές, εγγεγραμμένους στο μητρώο Ελεγκτών της Ε.Λ.Τ.Ε.. Το έργο του ορκωτού λογιστή περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, την υποβολή έκθεσης που αφορά τον έλεγχο της νομιμότητας και της κανονικότητας διενέργειας και εξόφλησης των δαπανών και της ορθής λογιστικής καταχώρισης σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και την Απόφαση Χορήγησης Χρηματοδότησης. Επίσης, οι ορκωτοί λογιστές ελέγχουν και βεβαιώνουν την ύπαρξη όλων των απαραίτητων δικαιολογητικών, την πραγματοποίηση των δαπανών εντός της επιλέξιμης περιόδου και τον συσχετισμό αυτών με το συγκεκριμένο έργο, καθώς και τη συμμόρφωση με τους όρους της Απόφασης Χορήγησης Χρηματοδότησης. Οι ορκωτοί λογιστές επιλέγονται από τον δικαιούχο και η δαπάνη για την απασχόλησή τους είναι επιλέξιμη εφόσον πραγματοποιείται μέχρι και τρεις (3) μήνες από τη λήξη του έργου. Σε περίπτωση, κατά τον έλεγχο του φυσικού αντικείμενου του έργου, αποδοχής μέρους ή ποσοστού των παραδοτέων, είτε ως προς την

ποσότητα είτε ως προς την ποιότητα, καθώς και στις περιπτώσεις διαπίστωσης ευρημάτων κατά τον οικονομικό έλεγχο (π.χ. μη επιτρεπόμενες υπερβάσεις προϋπολογισμού, μη επιλεξιμότητα δαπανών), το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. διατηρεί το δικαίωμα να περικόψει το πιστοποιηθέν από τους ορκωτούς λογιστές ύψος δαπάνης κατά αντίστοιχο ποσό ή ποσοστό.

5.6 Απώλεια παραστατικού

Στην περίπτωση απώλειας πρωτότυπου παραστατικού δαπάνης ο δικαιούχος είναι υποχρεωμένος να προσκομίσει:

1. Αντίγραφο του απολεσθέντος παραστατικού με εμφανή τη σφραγίδα του προμηθευτή στο παραστατικό και την ένδειξη «ακριβές φωτοαντίγραφο εκ του πρωτοτύπου» από τον προμηθευτή, και
2. Υ.Δ. Ν. 1599/1986 με θεώρηση του γνησίου της υπογραφής του νόμιμου εκπροσώπου του δικαιούχου, στην οποία να αναφέρεται ότι:

«Το παραστατικό (περιγραφή στοιχείων παραστατικού αριθμός/ ημερομηνία έκδοσης/ προμηθευτής/ περιγραφή δαπάνης) έχει απολεσθεί και προσκομίζεται ακριβές φωτοαντίγραφο εκ του πρωτοτύπου από τον προμηθευτή. Η δαπάνη που αφορά το εν λόγω παραστατικό δεν έχει ενισχυθεί (επιδοτηθεί) ούτε θα χρησιμοποιηθεί στο μέλλον για επιδότηση από οποιοδήποτε πρόγραμμα χρηματοδότησης, εθνικό, ενωσιακό ή άλλο».

5.7 Μη Επιλέξιμες δαπάνες

Οι ακόλουθες δαπάνες δεν θεωρούνται επιλέξιμες:

1. Οι χρεωστικοί τόκοι, τα έξοδα εξυπηρέτησης του χρέους και οι τόκοι υπερημερίας.
2. Οι προμήθειες χρηματοοικονομικών συναλλαγών και τα λοιπά καθαρά χρηματοοικονομικά έξοδα, εξαιρουμένων των εξόδων που σχετίζονται με το άνοιγμα λογαριασμών που απαιτούνται από το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. ή το εφαρμοστέο δίκαιο και το κόστος των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών που επιβάλλονται με την απόφαση χρηματοδότησης.
3. Προβλέψεις για ζημίες ή ενδεχόμενες μελλοντικές υποχρεώσεις.
4. Οι συναλλαγματικές απώλειες.
5. Ο ανακτήσιμος Φ.Π.Α.. Κατ' εξαίρεση είναι επιλέξιμος ο Φ.Π.Α. στις περιπτώσεις που δεν δημιουργούνται έσοδα φορολογητέα κατά την υλοποίηση του έργου ή μετά την ολοκλήρωσή του ή παρότι δημιουργούνται έσοδα, αφορούν μη φορολογητέα δραστηριότητα. Η επιβεβαίωση ότι η σχετική δραστηριότητα είναι μη φορολογητέα δίδεται από τις καθ' ύλην αρμόδιες φορολογικές αρχές.
6. Κρατήσεις υπέρ του ίδιου του φορέα ή για λογαριασμό του ή παρακρατήσεις που επιστρέφουν σ' αυτόν με οποιονδήποτε τρόπο. Κρατήσεις υπέρ τρίτων που πραγματοποιούνται από τους φορείς για λογαριασμό τρίτων είναι επιλέξιμη δαπάνη εφόσον καταβάλλεται στους τρίτους σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.
7. Δαπάνες για τη διενέργεια των οποίων δεν εφαρμόστηκαν οι διατάξεις του Ν. 4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» (Α' 147), όπως ισχύει, αν ο ΦΥ - ΣΕ ή οι ΣΦ - Δικαιούχοι αποτελούν αναθέτουσα αρχή κατά την έννοια του νόμου αυτού.

8. Τυχόν υπέρμετρες ή παράλογες δαπάνες.
9. Τυχόν πρόστιμα, ποινές και δικαστικά έξοδα.

6. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΥ και ΦΥ – ΣΕ

Ο/Η ΕΥ εκπροσωπεί την Ερευνητική Ομάδα στην επικοινωνία της με το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ., λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα για την αποτελεσματική επίβλεψη της εκτέλεσης του έργου από επιστημονικής πλευράς και καθοδηγεί την ερευνητική ομάδα σε όλες τις φάσεις υλοποίησης του ερευνητικού έργου. Είναι υπεύθυνος/η για την έγκαιρη ενημέρωση του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. για κάθε συμβάν ή αλλαγή των περιστάσεων που είναι πιθανόν να επηρεάσουν την εξέλιξη του έργου, την επίτευξη των στόχων, την τήρηση του εγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος και την παραγωγή των παραδοτέων. Είναι υπεύθυνος/η για την υποβολή σχετικών αιτημάτων τροποποιήσεων.

6.1 Υποχρεώσεις ΕΥ, ΦΥ – ΣΕ και ΣΦ - Δικαιούχων

Κύριος/α υπόχρεος/η για την ορθή υλοποίηση του Έργου είναι ο/η ΕΥ, με τη συνδρομή του ΦΥ – ΣΕ και των ΣΦ – Δικαιούχων. Τόσο ο/η ΕΥ όσο και ο ΦΥ – ΣΕ και οι ΣΦ – Δικαιούχοι θα πρέπει να τηρούν τις παρακάτω υποχρεώσεις:

1. Να τηρούν τους όρους της Προκήρυξης, του παρόντος Οδηγού και της Απόφασης Χορήγησης Χρηματοδότησης.
2. Να τηρούν την Ενωσιακή και Εθνική Νομοθεσία κατά την υλοποίηση του έργου και ιδίως όσον αφορά το δίκαιο των δημοσίων συμβάσεων, κρατικών ενισχύσεων, την αειφόρο ανάπτυξη, την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών, τη μη διάκριση και την προσβασιμότητα Ατόμων με Αναπηρίες (ΕΕ 1303/2013/17.12.2013, Άρθρο 7).
3. Να τηρούν ξεχωριστή λογιστική μερίδα για το έργο ή να διαθέτουν επαρκή λογιστική κωδικοποίηση από την οποία να προκύπτει η καταχώριση όλων των δαπανών που αντιστοιχούν πλήρως προς τις δαπάνες που δηλώνονται.
4. Να τηρούν ξεχωριστό τραπεζικό λογαριασμό για τη συγκεκριμένη δράση και ανα έργο.
5. Να πραγματοποιούν όλες τις απαραίτητες ενέργειες για την ενημέρωση του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. ή/και του Π.Σ. με τα δεδομένα και έγγραφα του έργου που υλοποιούν, διασφαλίζοντας την ακρίβεια, την ποιότητα και πληρότητα των υποβαλλόμενων στοιχείων.
6. Να μην λαμβάνουν ενίσχυση από άλλο εθνικό ή ενωσιακό πρόγραμμα για την υλοποίηση του έργου ή τμήματος αυτού ή/και τμήματος των επιλέξιμων δαπανών κατά παράβαση των περιορισμών σώρευσης κρατικών ενισχύσεων.
7. Να μη μεταβιβάζουν ή αντικαθιστούν, χωρίς την έγκριση του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ., πάγια περιουσιακά στοιχεία η αξία των οποίων έχει ενισχυθεί.
8. Να τοποθετούν αφίσες με πληροφόρηση σχετικά με την πράξη και τη χρηματοδότηση από το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. στον ΦΥ – ΣΕ και στους ΣΦ – Δικαιούχους.
9. Να θέτουν επί καθενός φορολογικού στοιχείου για κάθε δαπάνη που σχετίζεται με το χρηματοδοτούμενο έργο σφραγίδα με τα στοιχεία χρηματοδότησης (Τίτλος Δράσης - Αρ. έργου).
10. Να χρησιμοποιείται το λογότυπο του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. σε κάθε έγγραφο που χρησιμοποιείται κατά την υλοποίηση του έργου ή παράγεται στο πλαίσιο του έργου (έντυπο ή ηλεκτρονικό).

11. Να κάνουν αναφορά στη χρηματοδότηση του έργου από το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. μέσω της παρούσας δράσης χρησιμοποιώντας το κατάλληλο λεκτικό, αλλά και τα σχετικά λογότυπα, όπως αναλυτικά αναφέρονται στην Παράγραφο 7, σε κάθε είδους ενέργεια δημοσιότητας που αφορά το έργο (π.χ. ανακοινώσεις στον έντυπο και ηλεκτρονικό τύπο, παρουσιάσεις σε ημερίδες και συνέδρια, επιστημονικές εργασίες σε εθνικά και διεθνή περιοδικά, εκδηλώσεις), καθώς και με την ανάρτηση στον δικτυακό τόπο τους.
12. Να αποδέχονται τη συμπερίληψή τους στον Κατάλογο των έργων/δικαιούχων στο πλαίσιο των Δράσεων του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ που δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.
13. Να κοινοποιούν άμεσα και υποχρεωτικά στην αρμόδια υπηρεσία του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.: α) οποιαδήποτε πληροφορία καταστεί αναγκαία σχετικά με το έργο που υλοποιεί, με τη μορφή αναφορών ή παροχής συγκεκριμένων στοιχείων, β) οποιαδήποτε τροποποίηση προκύψει στο φυσικό ή οικονομικό αντικείμενο του έργου που οριοθετεί ανάγκη τροποποίησης του Τεχνικού Δελτίου του Έργου, και γ) πιθανή αδυναμία του/της ΕΥ, του ΦΥ – ΣΕ ή των ΣΦ – Δικαιούχων να υλοποιήσουν το έργο.

Τέλος, ο/η ΕΥ και ο ΦΥ – ΣΕ έχουν την ευθύνη για τη συγκέντρωση όλων των απαιτούμενων στοιχείων, δικαιολογητικών και εγγράφων, τη συμπλήρωση των εντύπων και την έγκαιρη αποστολή τους στην αρμόδια υπηρεσία του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ., καθώς και τη συνεργασία με το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. κατά τη διενέργεια ελέγχων – επαληθεύσεων.

Κάθε παράβαση των όρων της Απόφασης Χορήγησης Χρηματοδότησης συνεπάγεται τη λήψη διορθωτικών μέτρων κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. και τη λοιπή ισχύουσα νομοθεσία.

6.2 Υποχρεώσεις μετά την ολοκλήρωση του έργου

1. Ο ΦΥ – ΣΕ, οι ΣΦ – Δικαιούχοι και ο/η ΕΥ δεν μπορεί να χρηματοδοτηθούν από οποιαδήποτε άλλη πηγή για την υλοποίηση του ίδιου έργου ή τμήματος αυτού.
2. Ο ΦΥ – ΣΕ και οι ΣΦ – Δικαιούχοι οφείλουν να επιστρέψουν τους τόκους που έχουν παραχθεί στον τραπεζικό λογαριασμό που τηρούν για τις πληρωμές του έργου και έχουν προκύψει λόγω της προκαταβολής της χρηματοδότησης του έργου. Σημειώνεται ότι τυχόν παραγόμενα έσοδα και τόκοι συμψηφίζονται με την τελευταία δόση της χρηματοδότησης, ενώ τα τυχόν τραπεζικά έξοδα που συνδέονται με την κίνηση του λογαριασμού δύνανται να αφαιρεθούν από τους τόκους.
3. Ο ΦΥ – ΣΕ και οι ΣΦ – Δικαιούχοι υποχρεούνται να τηρούν και να θέτουν στη διάθεση των αρμόδιων οργάνων του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ., καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης του έργου και για πέντε (5) έτη μετά την ολοκλήρωσή του, όλα τα έγγραφα, δικαιολογητικά και στοιχεία αυτού, με όποιο τρόπο έχει προβλεφθεί, είτε σε έντυπη είτε σε ηλεκτρονική μορφή μέσω του Π.Σ., προκειμένου να μπορεί να ελεγχθεί ότι η πρόοδος και η ολοκλήρωση της υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου του έργου γίνεται σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα, τους όρους υλοποίησης, το ισχύον θεσμικό πλαίσιο καθώς και τα ειδικότερα οριζόμενα στην Προκήρυξη, τον ΟΔΥ και την Απόφαση Χορήγησης Χρηματοδότησης.
4. Όλα τα πρωτότυπα δικαιολογητικά και παραστατικά στοιχεία των δαπανών του έργου τηρούνται από τους ΦΥ – ΣΕ και τους ΣΦ – Δικαιούχους καθ' όλη τη διάρκεια του έργου και για πέντε (5) χρόνια από την ημερομηνία καταβολής της τελευταίας δόσης της χρηματοδότησης, ενώ σε απλά αντίγραφα τηρούνται συγκεντρωμένα σε ειδικό φάκελο και τίθενται στη διάθεση

των αρμοδίων οργάνων ελέγχου του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. όποτε αυτό ζητηθεί. Η υποχρέωση αυτή ισχύει, ανεξάρτητα από το αν από άλλες διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας δεν υποχρεούνται στη διατήρηση των δικαιολογητικών και παραστατικών υλοποίησης του έργου. Τα ανωτέρω στοιχεία και δικαιολογητικά έγγραφα διατηρούνται υπό τη μορφή πρωτοτύπων ή επικυρωμένων αντιγράφων των πρωτοτύπων ή σε κοινώς αποδεκτούς φορείς δεδομένων περιλαμβανομένων των ηλεκτρονικών εκδόσεων των πρωτότυπων εγγράφων ή εγγράφων που υπάρχουν μόνο σε ηλεκτρονική μορφή.

7. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑΣ

Όλοι οι Φορείς που συμμετέχουν στο έργο υποχρεούνται να ενημερώνουν το κοινό για τη χρηματοδότηση του συγκεκριμένου ερευνητικού έργου από το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. στο πλαίσιο της συγκεκριμένης δράσης.

Ειδικότερα, σε κάθε δράση διάχυσης και δημοσιότητας που έχει προκύψει στο πλαίσιο του χρηματοδοτούμενου έργου θα πρέπει να δηλώνεται εμφανώς ότι το έργο έχει λάβει χρηματοδότηση από το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. με σαφή αναφορά στο συγκεκριμένο πρόγραμμα δράσης και προβολή του λογότυπου και της ιστοσελίδας του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.

Οι δράσεις διάχυσης μπορεί να πραγματοποιούνται, μεταξύ άλλων, με τη μορφή:

- Επικοινωνίας ή/και δημοσίευσης σε επιστημονικά ή μη περιοδικά (είτε γίνεται από μεμονωμένα μέλη της Ερευνητικής Ομάδας ή το σύνολό της).
- Προβολής σε ιστοσελίδες και μέσα κοινωνικής δικτύωσης.
- Εκτύπωσης εντύπων (π.χ. flyers).
- Συμμετοχών σε συνέδρια, σεμινάρια, ημερίδες κ.ά.
- Παραγωγής οπτικοακουστικού υλικού.

Όσον αφορά τις δημοσιεύσεις σε επιστημονικά και μη περιοδικά, σημειώνεται ότι αυτή η υποχρέωση είναι ανεξάρτητη από την περάτωση του ερευνητικού έργου και εξαρτάται μόνο από το εάν η έρευνα που δημοσιεύεται έχει πραγματοποιηθεί στο πλαίσιο του ερευνητικού έργου που χρηματοδοτήθηκε (ισχύει και για δημοσιεύσεις που θα πραγματοποιηθούν μετά την ολοκλήρωση του έργου).

Ο/Η ΕΥ είναι υπεύθυνος/η για την τήρηση αυτής της υποχρέωσης, η οποία επισημαίνεται ότι είναι απαραίτητη ελάχιστη προϋπόθεση για την επιλεξιμότητα των συγκεκριμένων δαπανών ή/και των δαπανών των σχετικών μετακινήσεων (αν υπάρχουν).

Ακολουθεί ενδεικτικό κείμενο που πρέπει να συνοδεύει κάθε δράση διάχυσης/δημοσιότητας σχετική με το χρηματοδοτούμενο έργο, ως ελάχιστη προϋπόθεση για την επιλεξιμότητα των αντίστοιχων δαπανών του προϋπολογισμού:

Το ερευνητικό έργο υποστηρίχτηκε από το Ελληνικό Ίδρυμα Έρευνας και Καινοτομίας (ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.) στο πλαίσιο της Εμβληματικής Δράσης «Το αναδυόμενο τοπίο ψηφιακής εργασίας στις Ανθρωπιστικές Επιστήμες στο πλαίσιο των ευρωπαϊκών υποδομών DARIAH και CLARIN» (Αριθμός Έργου:.....)

The research project was supported by the Hellenic Foundation for Research and Innovation (H.F.R.I.) under the Emblematic Action - “The emerging landscape of digital work in Humanities in the context of the European infrastructures DARIAH and CLARIN” (Project Number: .....).

Όσον αφορά το οπτικοακουστικό υλικό, οι τίτλοι αρχής και τέλους οφείλουν να περιλαμβάνουν ρητή και ευανάγνωστη αναφορά στη χρηματοδότηση του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. με τη χρήση της κατάλληλης φράσης στα Ελληνικά ή/και στα Αγγλικά.

Το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. θα (ή δύναται να) χρησιμοποιεί μη εμπιστευτικές πληροφορίες που σχετίζονται με το έργο (π.χ. τον τίτλο και τη σύνοψη του έργου, την ημερομηνία έναρξης και ολοκλήρωσης του έργου, τη συνολική επιλέξιμη δαπάνη), καθώς και προσωπικά στοιχεία του/της ΕΥ και στοιχεία του ΦΥ – ΣΕ και των ΣΦ – Δικαιούχων για λόγους διαφάνειας, δημοσιότητας και διάχυσης των αποτελεσμάτων του έργου και της δράσης, συμπεριλαμβανομένης της ανάρτησης των στοιχείων αυτών στη διαδικτυακή πύλη του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. (www.elidek.gr), καθώς και λόγους παραγωγής επίσημων στατιστικών του Ιδρύματος.

Η μη εφαρμογή των υποχρεώσεων δημοσιότητας της παρούσας Παραγράφου μπορεί να επιφέρει κατ' αποκοπή διόρθωση επί του συνόλου των δαπανών του έργου.

8. ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

8.1 Γενικά

Οι όροι υλοποίησης του έργου, όπως ορίζονται στην Προκήρυξη και στην Απόφαση Χορήγησης Χρηματοδότησης, είναι δεσμευτικοί και ουσιώδεις και οποιαδήποτε μονομερής αλλαγή από τον δικαιούχο χωρίς προηγούμενη έγκριση από τον Διευθυντή του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. συνιστά αιτία διακοπής της χρηματοδότησης του έργου.

Κατόπιν αιτήματος του δικαιούχου, είναι δυνατή, με απόφαση του Διευθυντή του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ., η τροποποίηση της Απόφασης Χορήγησης Χρηματοδότησης και του εγκεκριμένου ΤΔΕ. Στο αίτημα τεκμηριώνεται η αναγκαιότητα τροποποίησης στοιχείων του έργου, τα οποία μπορεί να άπτονται του φυσικού ή/και του οικονομικού αντικείμενου του ή/και της διάρκειας υλοποίησής του, καθώς και των αντίστοιχων όρων της Απόφασης Χορήγησης Χρηματοδότησης. Το αίτημα υποβάλλεται μέσω του Π.Σ. του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. εντός εύλογου χρόνου πριν την υλοποίηση της αιτούμενης τροποποίησης και συνοδεύεται από όλα τα έγγραφα και στοιχεία που τεκμηριώνουν την ανάγκη τροποποίησης. **Προϋπόθεση για να γίνει δεκτό το αίτημα τροποποίησης είναι οι προτεινόμενες μεταβολές να μην επηρεάζουν τους αρχικούς στόχους της εγκεκριμένης πρότασης, τον συνολικό εγκεκριμένο προϋπολογισμό και να μην αλλοιώνονται τα αποτελέσματα της αξιολόγησης.** Αίτημα τροποποίησης που υποβάλλεται σε ημερομηνία που απέχει λιγότερο από τριάντα (30) ημερολογιακές ημέρες από την ημερομηνία ολοκλήρωσης του έργου δεν θα εξετάζεται.

Τα αιτήματα τροποποίησης δεν θα εξετάζονται έως ότου υποβληθούν όλα τα απαραίτητα συνοδευτικά στοιχεία και δικαιολογητικά που προβλέπονται κατωτέρω ή στην Απόφαση Χορήγησης Χρηματοδότησης. Εφόσον υποβληθούν όλα τα απαραίτητα έγγραφα και στοιχεία, τα αιτήματα εξετάζονται κατά περίπτωση με/ή χωρίς τη βοήθεια εξωτερικού εμπειρογνώμονα ή/και από αρμόδια επιτροπή που ορίζει το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.

Σε περίπτωση που το αίτημα τροποποίησης γίνει αποδεκτό, τροποποιούνται επιμέρους στοιχεία του έργου και αντίστοιχα η Απόφαση Χορήγησης Χρηματοδότησης με απόφαση του Διευθυντή του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. Ο δικαιούχος ενημερώνεται με κοινοποίηση της σχετικής απόφασης και τα σχετικά έγγραφα καταχωρίζονται στο τηρούμενο από το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. αρχείο του έργου. Αν το αίτημα τροποποίησης δεν γίνει αποδεκτό, ο Διευθυντής του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. εκδίδει αιτιολογημένη απόφαση απόρριψης του αιτήματος. Η απόφαση κοινοποιείται στον δικαιούχο, ο οποίος εφεξής δεσμεύεται να υλοποιήσει το έργο σύμφωνα με την αρχική Απόφαση Χορήγησης Χρηματοδότησης.

8.2 Περιπτώσεις τροποποιήσεων

1. Παράταση της χρονικής διάρκειας υλοποίησης του έργου. Παράταση μπορεί να χορηγηθεί για μία (1) μόνο φορά (εκτός αν αφορά λόγους ανωτέρας βίας) και υπό την προϋπόθεση ότι διασφαλίζεται η επιτυχής ολοκλήρωση του έργου.
2. Αντικατάσταση μέλους/μελών της Ερευνητικής Ομάδας. Σε περίπτωση αντικατάστασης μέλους της Ερευνητικής Ομάδας το νέο μέλος θα πρέπει να έχει αντίστοιχα προσόντα με το μέλος που αντικαθίσταται και να επιλεγεί κατόπιν σχετικής προκήρυξης του ΦΥ – ΣΕ ή/και των ΣΦ – Δικαιούχων, το περιεχόμενο της οποίας θα καθοριστεί από τον/την ΕΥ. Ο/Η ΕΥ υποχρεούται να ενημερώσει σχετικά το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. Για τις προκηρύξεις αυτές ακολουθούνται τα οριζόμενα στις σχετικές διατάξεις των Ν. 4310/2014, 4386/2016, 4485/2017 και 4589/2019, όπως ισχύουν.
3. Αποχώρηση μελών της ΕΟ (χωρίς αντικατάστασή τους) ή προσθήκη νέων μελών στην Ερευνητική Ομάδα κατόπιν σχετικής πρόσκλησης σύμφωνα με το ως άνω (υπό 2).
4. Αποχώρηση/Αντικατάσταση ΣΦ – Δικαιούχου είναι δυνατή μόνο κατόπιν πλήρους τεκμηρίωσης της αναγκαιότητας της αλλαγής και υπό την προϋπόθεση ότι διασφαλίζεται η επίτευξη των στόχων του ερευνητικού έργου. Ειδικότερα, ο ΦΥ – ΣΕ υποβάλλει σχετικό αίτημα στο οποίο επισυνάπτεται έκτακτη Έκθεση Προόδου (σύμφωνα με την παρ. 4.1 του παρόντος) αναφορικά με το τμήμα του Έργου που έχει ανατεθεί στον εν λόγω ΣΦ – Δικαιούχο καθώς και τις προτεινόμενες αλλαγές (φυσικό και οικονομικό αντικείμενο) που κρίνονται απαραίτητες για την υλοποίηση του Έργου (προσθήκη νέου ΣΦ – Δικαιούχου ή ανάθεση του ανεκτέλεστου έργου σε άλλον/άλλους ΣΦ – Δικαιούχο/ους). Εάν μέχρι τη στιγμή της διακοπής ο/η ΕΥ ή ο ΦΥ – ΣΕ ή οι ΣΦ – Δικαιούχοι έχουν λάβει ποσό μεγαλύτερο από το τελικώς εγκριθέν, το υπερβάλλον ποσό επιστρέφεται στο ΦΥ – ΣΕ. Επιπλέον, απαιτείται και ανάλογη τροποποίηση/επικαιροποίηση του Σύμφωνου Συνεργασίας.
5. Προσθήκη ΣΦ – Δικαιούχου είναι δυνατή μόνο κατόπιν πλήρους τεκμηρίωσης της αναγκαιότητας της αλλαγής και υπό την προϋπόθεση ότι διασφαλίζεται η επίτευξη των στόχων του ερευνητικού έργου.
6. Προσθήκη/Αντικατάσταση ΣΦ είναι δυνατή μόνο κατόπιν πλήρους τεκμηρίωσης της αναγκαιότητας της αλλαγής και υπό την προϋπόθεση ότι διασφαλίζεται ότι η επίτευξη των στόχων του ερευνητικού έργου δεν επηρεάζεται από αυτή την αλλαγή.
7. Αντικατάσταση Επιστημονικού Υπεύθυνου επιτρέπεται μόνο σε περιπτώσεις ανωτέρας βίας. Ο/Η ΕΥ υποβάλλει σχετικό τεκμηριωμένο αίτημα προτείνοντας ως νέο Επιστημονικό Υπεύθυνο άλλο μέλος ΔΕΠ ή Ερευνητή/Ερευνήτρια αντίστοιχων προσόντων από τον ίδιο ΦΥ. Σε περίπτωση αντικειμενικής αδυναμίας του/της ΕΥ να ορίσει νέο ΕΥ (π.χ. λόγω ασθένειας ή θανάτου) τότε ο ΦΥ, κατόπιν εισήγησης της Ερευνητικής Ομάδας, προτείνει νέο ΕΥ, αντίστοιχων προσόντων από τον ίδιο ΦΥ.
8. Τροποποίηση στοιχείων που επηρεάζουν σημαντικά την έκταση και τον τρόπο υλοποίησης του φυσικού αντικειμένου (π.χ. εφαρμογή τεχνικών/μεθοδολογίας εκτέλεσης της έρευνας

- χαμηλότερης τεχνολογικής στάθμησης, περιορισμός των προβλεπόμενων παραδοτέων, αλλαγή/τροποποίηση εξοπλισμού κ.ά.).
9. Μεταφορά ποσών μεταξύ κατηγοριών δαπανών του έργου εντός του επιμέρους προϋπολογισμού του κάθε Φορέα – Δικαιούχου, η οποία επιφέρει αύξηση ή μείωση του αρχικά εγκεκριμένου προϋπολογισμού των εν λόγω κατηγοριών δαπανών (δηλαδή της κατηγορίας δαπάνης που μειώνεται και αυτής/αυτών που αυξάνεται/ονται, αντίστοιχα) **μεγαλύτερη του 25%**, υπό την προϋπόθεση ότι τηρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις της Απόφασης Χορήγησης Χρηματοδότησης.
  10. Μεταφορά ποσού σε μη εγκεκριμένη/ες, αλλά επιλέξιμη/ες κατηγορία/ες δαπάνης/ών εντός του επιμέρους προϋπολογισμού του κάθε Φορέα – Δικαιούχου, η οποία επιφέρει μείωση του αρχικά εγκεκριμένου προϋπολογισμού της κατηγορίας, από την οποία μεταφέρεται το ποσό, **μεγαλύτερη του 10%**, υπό την προϋπόθεση ότι τηρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις της Απόφασης Χορήγησης Χρηματοδότησης.
  11. Μεταφορά ποσού μεταξύ των επιμέρους προϋπολογισμών των Φορέων – Δικαιούχων είναι δυνατή κατόπιν τεκμηριωμένου αιτήματος της αναγκαιότητας της αλλαγής.
  12. Αντικατάσταση εγκεκριμένου εξοπλισμού από εξοπλισμό με αντίστοιχα τεχνικά χαρακτηριστικά και λειτουργικότητα, εφόσον τεκμηριώνεται ότι ο νέος εξοπλισμός θα έχει τη δυνατότητα να οδηγήσει στο ίδιο ή βελτιωμένο αποτέλεσμα σε σχέση με τον εγκεκριμένο εξοπλισμό.

Κάθε αίτημα τροποποίησης υποβάλλεται στο ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. τουλάχιστον τριάντα (30) ημερολογιακές ημέρες πριν την ημερομηνία λήξης του έργου, όπως αυτή προκύπτει από την Απόφαση Χορήγησης Χρηματοδότησης, συμπεριλαμβανομένων των τυχόν παρατάσεων που έχουν εγκριθεί. Στο αίτημα αποτυπώνονται με σαφήνεια οι αιτούμενες αλλαγές σε σχέση με τους εκάστοτε ισχύοντες όρους της Απόφασης Χορήγησης Χρηματοδότησης και επισυνάπτονται όλα τα κατά περίπτωση απαραίτητα έγγραφα ή δικαιολογητικά με τα οποία τεκμηριώνεται η αναγκαιότητά τους.

Η τροποποίηση εγκρίνεται (εν όλω ή εν μέρει) ή απορρίπτεται με απόφαση του Διευθυντή του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ., βάσει σχετικής εισήγησης του Τμήματος Ερευνητικών Έργων, με/χωρίς τη συνδρομή εξωτερικών εμπειρογνομόνων. Η απόφαση καταχωρείται στο Π.Σ. και κοινοποιείται στον/στην ΕΥ και στον ΦΥ – ΣΕ.

8.3 Τροποποιήσεις που αφορούν στοιχεία του δικαιούχου

Ο δικαιούχος υποχρεούται να ενημερώνει το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. σε κάθε περίπτωση μεταβολής των στοιχείων του μέσω αποστολής των νέων δεδομένων ή/και εισαγωγής τους στα αντίστοιχα πεδία του Π.Σ., όπως ενδεικτικά:

- μεταβολή επωνυμίας ή /και νομικής μορφής,
- αλλαγή Νόμιμου Εκπροσώπου,
- μεταβολή της έδρας ή/ και μετεγκατάσταση της ενισχυθείσας δραστηριότητας.

Οι ανωτέρω μεταβολές εξετάζονται από το Τμήμα Ερευνητικών Έργων και, εφόσον απαιτείται, τροποποιείται η Απόφαση Χορήγησης Χρηματοδότησης και ενημερώνεται σχετικά ο δικαιούχος.

8.4 Μεταβολές που δεν συνιστούν τροποποιήσεις

Στο πλαίσιο της υλοποίησης του έργου επιτρέπονται οι ακόλουθες μεταβολές που δεν συνιστούν τροποποίηση κατά την έννοια των παρ. 8.1 – 8.3 ανωτέρω:

1. Αλλαγή κατηγορίας μέλους: Στην περίπτωση που μέλος της ομάδας αλλάξει κατηγορία προσωπικού κατά τη διάρκεια υλοποίησης του έργου, είναι δυνατή η ένταξη του στη νέα κατηγορία με αντίστοιχη αύξηση του ύψους της αποζημίωσης.
2. Μεταφορά ποσών μεταξύ κατηγοριών δαπανών του έργου εντός του επιμέρους προϋπολογισμού του κάθε Φορέα – Δικαιούχου, η οποία μεταβάλλει (αύξηση/μείωση) το συνολικό αρχικά εγκεκριμένο προϋπολογισμό των εν λόγω κατηγοριών δαπανών (δηλαδή της κατηγορίας δαπάνης που μειώνεται και αυτής που αυξάνεται/ονται αντίστοιχα μετά τη μεταφορά) συνολικά/αθροιστικά έως ποσοστό 25%, υπό την προϋπόθεση ότι τηρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις της Απόφασης Χορήγησης Χρηματοδότησης.
3. Μεταφορές ποσών σε μη εγκεκριμένη/ες αλλά επιλέξιμη/ες κατηγορία/ες δαπάνης/ών εντός του επιμέρους προϋπολογισμού του κάθε Φορέα – Δικαιούχου, οι οποίες μεταβάλλουν (μείωση) το συνολικό ποσό των κατηγοριών δαπανών από τις οποίες γίνεται η μεταφορά έως συνολικά/αθροιστικά **10%**, υπό την προϋπόθεση ότι τηρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις της Απόφασης Χορήγησης Χρηματοδότησης.
4. Μεταφορά ποσών μεταξύ των ειδικότερων υποκατηγοριών δαπανών εντός της ίδιας κατηγορίας δαπάνης (π.χ. αμοιβές προσωπικού), χωρίς περιορισμό. Επιπλέον, επιτρέπεται η προσθήκη νέων υποκατηγοριών εντός της ίδιας κατηγορίας δαπάνης.
5. Μεταφορά ανθρωποπροσπάθειας μεταξύ κατηγοριών προσωπικού του έργου, υπό την προϋπόθεση ότι τηρούνται οι όροι της Απόφασης Χορήγησης Χρηματοδότησης.
6. Μεταβολές στη διάρκεια των ενοτήτων εργασίας και στον χρόνο επίτευξης των παραδοτέων και των οροσήμεων, εντός του εγκεκριμένου συνολικού χρονοδιαγράμματος του έργου.

Οι ανωτέρω μεταβολές μπορούν να πραγματοποιηθούν με ευθύνη του/της ΕΥ ή/και του ΦΥ – ΣΕ ή/και των ΣΦ – Δικαιούχων σε όλη τη διάρκεια του έργου χωρίς προηγούμενη έγκριση. Συνοδεύουν το αντίστοιχο αίτημα επαλήθευσης/πιστοποίησης προς το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ., όπου και αποτυπώνονται με ευδιάκριτο τρόπο σε σχέση με τα εκάστοτε ισχύοντα στοιχεία της Απόφασης Χορήγησης Χρηματοδότησης. Η αποδοχή τους τελεί υπό την έγκριση του οργάνου επαλήθευσης, το οποίο εξετάζει την υπαγωγή των αλλαγών στις ανωτέρω περιπτώσεις επιτρεπόμενων μεταβολών και τη συμμόρφωσή τους με τους υπόλοιπους όρους της Προκήρυξης και της Απόφασης Χορήγησης Χρηματοδότησης.

Οποιοδήποτε άλλο θέμα ή τροποποίηση που δεν υπάγεται σε οποιαδήποτε από τις ανωτέρω (υπό 8.2-8.4) περιπτώσεις αλλαγής στοιχείων του έργου τίθεται υπόψη του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ., εξετάζεται από το Τμήμα Ερευνητικών Έργων και, κατά περίπτωση, εγκρίνεται ή απορρίπτεται από τον Διευθυντή του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.

8.5 Διακοπή του ερευνητικού έργου

Ο/η ΕΥ υποβάλλει Έκτακτη Έκθεση Προόδου καθώς και τα παραδοτέα που έχουν ολοκληρωθεί μέχρι το χρονικό σημείο της διακοπής. Αφού αυτά αξιολογηθούν, περιορίζεται η χρηματοδότηση στις δαπάνες που έχουν ήδη πραγματοποιηθεί και εγκριθεί/πιστοποιηθεί στο πλαίσιο της ανωτέρω αξιολόγησης. Εάν μέχρι τη στιγμή της διακοπής έχει καταβληθεί στον ΦΥ – ΣΕ ποσό μεγαλύτερο από το τελικώς εγκριθέν, το υπερβάλλον ποσό επιστρέφεται στο ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.

9. ΑΝΑΚΛΗΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Με απόφαση του Διευθυντή του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. ανακαλείται η Απόφαση Χορήγησης Χρηματοδότησης στις ακόλουθες περιπτώσεις:

1. Εφόσον ο/η ΕΥ πριν τη λήξη του εγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος υλοποίησης υποβάλει προς το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. εγγράφως ή/και μέσω του Π.Σ. έγγραφη παραίτηση δηλώνοντας αδυναμία υλοποίησης του έργου.
2. Ως κύρωση λόγω μη τήρησης όρων της Απόφασης Χορήγησης Χρηματοδότησης, όπως προκύπτει από τις σχετικές πιστοποιήσεις. Ενδεικτικά, η διαδικασία ενεργοποιείται όταν διαπιστώνεται:
  - i. παρέλευση του χρόνου υλοποίησης του έργου,
  - ii. αδυναμία επαλήθευσης του φυσικού αντικειμένου του έργου,
  - iii. αδυναμία στην πιστοποίηση του οικονομικού αντικειμένου και της επιλεξιμότητάς του, με βάση τα πρωτότυπα παραστατικά και λοιπά δικαιολογητικά και στοιχεία τεκμηρίωσης που θα προκύψουν από τις διαδικασίες επαλήθευσης,
  - iv. αδυναμία επιβεβαίωσης ύπαρξης επαρκούς διαδρομής επαλήθευσης,
  - v. σε περίπτωση μη συμμόρφωσης του/της ΕΥ, του ΦΥ – ΣΕ προς συστάσεις διοικητικής ή επιτόπιας επαλήθευσης του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.

Η επέλευση των ως άνω γεγονότων βεβαιώνεται από το Τμήμα Ερευνητικών Έργων και εκδίδεται τεκμηριωμένη Απόφαση Ανάκλησης Χρηματοδότησης από τον Διευθυντή του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ., η οποία κοινοποιείται στον δικαιούχο. Τα σχετικά έγγραφα καταχωρίζονται στο σχετικό αρχείο του έργου που τηρείται στο Π.Σ.

Σε περίπτωση αναζήτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών ισχύουν τα οριζόμενα στα άρθρα 51 και 52 του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.

10. ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΕΡΓΩΝ

Ο Διευθυντής του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ., βάσει των αποτελεσμάτων της έκθεσης επαλήθευσης και των συνολικών στοιχείων της εγκεκριμένης πρότασης, καταρτίζει και δημοσιοποιεί μέσω του Π.Σ. Βεβαίωση Ολοκλήρωσης Έργου.

Απαραίτητες προϋποθέσεις για την ολοκλήρωση του έργου είναι:

- Η πιστοποίηση της ολοκλήρωσης του φυσικού αντικειμένου μέσα από την υλοποίηση των προβλεπόμενων παραδοτέων και την επίτευξη των βασικών στόχων του έργου ή ο προσδιορισμός των επιμέρους παραδοτέων τα οποία ολοκληρώθηκαν πλήρως ή εν μέρει.
- Η τήρηση από τον/την ΕΥ και τον ΦΥ – ΣΕ των υποχρεώσεων που περιγράφονται στην Απόφαση Χρηματοδότησης.
- Η συμμόρφωση του/της ΕΥ και του ΦΥ – ΣΕ με τυχόν συστάσεις προγενέστερων επαληθεύσεων/ επιθεωρήσεων/ ελέγχων που έχουν διενεργηθεί στο έργο.

Με τη Βεβαίωση Ολοκλήρωσης Έργου:

- Βεβαιώνεται η ολοκλήρωση της υλοποίησης του φυσικού αντικειμένου (παραδοτέα και στόχοι του έργου).

- Βεβαιώνεται η ολοκλήρωση της υλοποίησης του οικονομικού αντικειμένου και αποτυπώνεται το τελικό αποτέλεσμα της επαλήθευσης δαπανών που έχει πραγματοποιηθεί στο σύνολο του έργου.
- Ορίζεται το τελικό καταβλητέο ποσό της χρηματοδότησης και αποτυπώνονται ποσά που ενδεχόμενα έχουν ήδη καταβληθεί καθώς και το υπολειπόμενο προς καταβολή ποσό.
- Καθορίζεται το τελικό χρηματοδοτικό σχήμα.
- Διαπιστώνεται η τήρηση των υποχρεώσεων του/της ΕΥ και του ΦΥ – ΣΕ που τίθενται στην Απόφαση Χορήγησης Χρηματοδότησης, συμπεριλαμβανομένων και όσων σχετίζονται με τη δημοσιότητα.
- Διαπιστώνεται η συμμόρφωση του/της ΕΥ και του ΦΥ – ΣΕ με τυχόν συστάσεις προγενέστερων επαληθεύσεων/ επιθεωρήσεων/ ελέγχων που έχουν διενεργηθεί στο έργο.
- Καθορίζεται η ακριβής ημερομηνία ανάληψης κάθε Μακροχρόνιας Υποχρέωσης του δικαιούχου, όπως αυτή έχει προδιαγραφεί στην Απόφαση Χορήγησης Χρηματοδότησης.

Το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. κοινοποιεί τη Βεβαίωση Ολοκλήρωσης Έργου στον δικαιούχο. Όλα τα σχετικά έγγραφα και στοιχεία τεκμηρίωσης αρχειοθετούνται στον φάκελο του έργου.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Για την καταβολή της χρηματοδότησης προσκομίζονται τα ακόλουθα (όπου απαιτούνται):

1. Απόφαση ένταξης χρηματοδότησης του έργου στον προϋπολογισμό του ΦΥ – ΣΕ.
2. Αποδεικτικό φορολογικής ενημερότητας για είσπραξη χρημάτων από Φορείς πλην Κεντρικής Διοίκησης ή Αποδεικτικό ενημερότητας για χρέη προς το Δημόσιο για τον ΦΥ – ΣΕ.
3. Αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας για είσπραξη εκκαθαρισμένων απαιτήσεων από το Δημόσιο ή Βεβαίωση παρακράτησης (απόδοσης) ασφαλιστικών εισφορών για τον ΦΥ – ΣΕ.
4. Αριθμό λογαριασμού τραπεζής του ΦΥ – ΣΕ.

Με την καταβολή εκάστης δόσης θα πρέπει να εκδίδεται το αντίστοιχο γραμμάτιο είσπραξης και να αποστέλλεται στο ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

ΑΠΟΔΕΚΤΟΙ ΤΡΟΠΟΙ ΕΞΟΦΛΗΣΗΣ ΔΑΠΑΝΩΝ

Ειδικότερα, για να είναι επιλέξιμες οι δαπάνες, η εξόφλησή τους (τμηματική ή ολική) θα πρέπει να γίνεται ως ακολούθως για την εξασφάλιση επαρκούς διαδρομής ελέγχου, καθώς και να αποτελούν εκπιπτόμενες δαπάνες σε συνάφεια με τα άρθρα 22 & 23 του Κ.Φ.Ε. (Ν.4172/2013, ΠΟΛ. 1216/1.10.2014 και ΠΟΛ. 1079/6.4.2015):

- Για κάθε είδους δαπάνη που αφορά αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών αξίας άνω των πεντακοσίων (500,00) ευρώ (χωρίς Φ.Π.Α.), θα πρέπει η τμηματική ή ολική εξόφλησή της να γίνεται με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής.
- Κάθε είδους δαπάνη που αφορά αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών αξίας πεντακοσίων (500,00) ευρώ και κάτω (χωρίς Φ.Π.Α.) είναι δυνατόν να εξοφλείται χωρίς τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής, δηλαδή με μετρητά.

Ως τραπεζικό μέσο πληρωμής, προκειμένου για την εφαρμογή των ανωτέρω, νοείται:

- Έκδοση επιταγής από τον εταιρικό λογαριασμό του αποδέκτη/δικαιούχου της χρηματοδότησης προς τον προμηθευτή, η οποία πρέπει να έχει πληρωθεί από την Τράπεζα σε χρόνο προγενέστερο της ημερομηνίας πιστοποίησης της δαπάνης. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτούνται: (α) τα σχετικά με την εκδοθείσα επιταγή έντυπα κίνησης των επαγγελματικών τραπεζικών λογαριασμών (extraît) του ΦΥ – ΣΕ και των ΣΦ – Δικαιούχων, (β) φωτοαντίγραφο του σώματος της επιταγής, (γ) απόδειξη είσπραξης του προμηθευτή και (δ) καρτέλα προμηθευτή (λογαριασμός 50).
- Κατάθεση μετρητών από τον αποδέκτη/δικαιούχο της χρηματοδότησης στον τραπεζικό λογαριασμό του προμηθευτή. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται: (α) το αντίγραφο κατάθεσης του ποσού στον τραπεζικό λογαριασμό από τον οποίο θα φαίνεται ως δικαιούχος του λογαριασμού ο προμηθευτής των αγαθών ή και υπηρεσιών προς τον αποδέκτη/δικαιούχο της χρηματοδότησης, ο καταθέτης – επενδυτής, καθώς και τα στοιχεία του παραστατικού που αφορά η πληρωμή, (β) καρτέλα ταμείου (λογαριασμός 38) ή/και extraît εταιρικού λογαριασμού από όπου θα διαπιστώνεται η ανάληψη των μετρητών, (γ) απόδειξη είσπραξης του προμηθευτή και (δ) καρτέλα προμηθευτή (λογαριασμός 50).
- Μεταφορά από τον εταιρικό λογαριασμό του αποδέκτη/δικαιούχου της χρηματοδότησης σε εταιρικό λογαριασμό του προμηθευτή. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται: (α) αντίγραφο του εγγράφου της τράπεζας για μεταφορά χρημάτων όπου φαίνονται τα στοιχεία των λογαριασμών, (β) απόδειξη είσπραξης του προμηθευτή, (γ) καρτέλα προμηθευτή (λογαριασμός 50).
- Έκδοση Τραπεζικής Επιταγής από τον ΦΥ – ΣΕ ή τον ΣΦ – Δικαιούχο προς τον προμηθευτή, από νόμιμα λειτουργούσα στην Ελλάδα τράπεζα, μέσω αντίστοιχης κατάθεσης μετρητών στην τράπεζα από τον επιχορηγούμενο φορέα. Για την πιστοποίηση της πληρωμής αποδεικτικά εκτός των άλλων (π.χ. καταθετήριο) αποτελούν τα έγγραφα της τράπεζας για την έκδοση της επιταγής προς τον προμηθευτή, αντίγραφο και φωτοαντίγραφο του σώματος της αντίστοιχης επιταγής.
- Ηλεκτρονική συναλλαγή (κίνηση web-banking ή κίνηση μεταφοράς μέσω web από και προς ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών). Για

την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτούνται: (α) αντίγραφο κίνησης του εταιρικού λογαριασμού (extrait) που τηρείται σε Τράπεζα ή σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών δικαιούχου χρονικής διάρκειας τουλάχιστον ενός μηνός μετά την πραγματοποίηση της πληρωμής, (β) αντίγραφο της ηλεκτρονικής συναλλαγής από το οποίο θα προκύπτει ο αποδέκτης του ποσού πληρωμής, δηλαδή ο προμηθευτής των αγαθών και υπηρεσιών και ο πληρωτής/καταθέτης, δηλαδή ο δικαιούχος της χρηματοδότησης και (γ) αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).

- Εξόφληση μέσω κάρτας πληρωμών (χρεωστικής, πιστωτικής, προπληρωμένης). Προϋπόθεση για την πιστοποίηση της πληρωμής είναι η κάρτα να έχει εκδοθεί στο όνομα του ΦΥ – ΣΕ ή του ΣΦ – Δικαιούχου, ή να συνδέεται απαραίτητα με λογαριασμό πληρωμών που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών στο όνομα του δικαιούχου του ΦΥ – ΣΕ ή του ΣΦ – Δικαιούχου. Σε κάθε περίπτωση πρέπει να υπάρχει επαρκής διαδρομή ελέγχου, δηλαδή να αποδεικνύεται η αγορά των αντίστοιχων αγαθών/υπηρεσιών και η χρέωση της κάρτας του δικαιούχου (ανεξάρτητα εάν η συναλλαγή αυτή πραγματοποιείται με δόσεις ή με εφάπαξ καταβολή). Για την πιστοποίηση απαιτούνται: (α) αντίγραφο κίνησης κάρτας ή λογαριασμού πληρωμών του δικαιούχου που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών, που αποτυπώνει τις κινήσεις της κάρτας και στο οποίο να εμφανίζεται μία δόση ή η εφάπαξ καταβολή για τη συναλλαγή και (β) αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).
- Έκδοση ταχυδρομικής επιταγής – ταχυπληρωμής με κατάθεση μετρητών του δικαιούχου στα ΕΛΤΑ για εξόφληση του προμηθευτή, σε χρόνο προγενέστερο της ημερομηνίας πιστοποίησης της δαπάνης. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται: (α) αποδεικτικά έκδοσης και είσπραξης της ταχυδρομικής επιταγής, όπου θα αναγράφονται τα στοιχεία του δικαιούχου και του προμηθευτή και (β) αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).

Σε περίπτωση που καταβάλλονται προκαταβολές έναντι της αξίας του προς αγορά αγαθού ή υπηρεσίας ή όταν πραγματοποιούνται τμηματικές καταβολές που αφορούν παραστατικό καθαρής αξίας άνω των 500,00€, απαιτείται η χρήση τραπεζικού μέσου, ανεξαρτήτως του ποσού της κάθε τμηματικής καταβολής ή προκαταβολής.

Στις περιπτώσεις όπου, από τα ως άνω περιγραφόμενα στοιχεία και δικαιολογητικά για τις εξοφλήσεις με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής, δεν προκύπτουν σαφώς τα στοιχεία των αντισυμβαλλομένων ή για εξοφλήσεις δαπανών ειδικού τύπου θα ζητείται επιπλέον από τους δικαιούχους απόδειξη είσπραξης ή έγγραφο ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας, π.χ. βεβαίωση προμηθευτή περί εξόφλησης της συναλλαγής.

Σε περίπτωση εξόφλησης παραστατικού μέσω μετρητών (καθαρής αξίας έως και 500,00€) το απαιτούμενο δικαιολογητικό για τις συναλλαγές αυτές είναι (εκτός του τιμολογίου αγοράς αγαθών ή παροχής υπηρεσιών) η απόδειξη είσπραξης του προμηθευτή ή έγγραφο ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας π.χ. βεβαίωση προμηθευτή περί εξόφλησης της συναλλαγής.

Το σύνολο των ως άνω συναλλαγών πρέπει να συνοδεύεται από τις κατά περίπτωση λογιστικές καταχωρίσεις βάσει των Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων (Ν. 4308/2014).

Επισημαίνεται ότι:

- Το σύνολο των δαπανών θα πρέπει να έχει εξοφληθεί πριν από την υποβολή του αιτήματος της τελικής έκθεσης επαλήθευσης/πιστοποίησης.
- Ο δικαιούχος μπορεί να λαμβάνει και να εκδίδει ηλεκτρονικά τιμολόγια. Ηλεκτρονικό τιμολόγιο είναι οποιοδήποτε τιμολόγιο περιέχει τις πληροφορίες που απαιτούνται από τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα (Ν. 4308/2014) και το οποίο έχει εκδοθεί και ληφθεί σε ηλεκτρονική μορφή. Για τους σκοπούς πιστοποίησης των δαπανών της επένδυσης, τα ηλεκτρονικά τιμολόγια θα πρέπει σε κάθε περίπτωση να εκτυπώνονται.
- Ο δικαιούχος υποχρεούται στην τήρηση ξεχωριστής λογιστικής μερίδας για το έργο, στην οποία θα καταχωρίζονται όλες οι σχετικές δαπάνες του έργου.
- Οι δαπάνες του έργου είναι επιλέξιμες, εφόσον συμμορφώνονται προς τις απαιτήσεις της εφαρμοστέας ισχύουσας φορολογικής και εργατικής νομοθεσίας.
- Όλες οι επιχειρήσεις/προμηθευτές των δικαιούχων της Δράσης θα πρέπει για τις δαπάνες του έργου να τηρούν εταιρικό τραπεζικό λογαριασμό.
- Δεν γίνεται δεκτή εξόφληση δαπανών με τη χρήση επιταγών τρίτων.
- Δεν επιτρέπεται κατακερματισμός (κατάτμηση) δαπάνης, που οδηγεί σε αποφυγή των υποχρεώσεων για τους αποδεκτούς τρόπους εξόφλησης (δηλαδή δεν επιτρέπεται τμηματική έκδοση τιμολογίου, με σκοπό τη μετάπτωση σε μικρότερη κατηγορία, για την εξόφληση των δαπανών αυτών με μετρητά).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

ΚΑΝΟΝΕΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ

& ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ

Οι επιλέξιμες δαπάνες για τα έργα που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο της παρούσας Δράσης υπολογίζονται στη βάση του πραγματικού κόστους, δηλαδή έχουν πραγματοποιηθεί από τον ΦΥ – ΣΕ και τους ΣΦ – Δικαιούχους, δικαιολογούνται από τους όρους και τους στόχους των εγκεκριμένων έργων, προβλέπονται στην απόφαση χορήγησης χρηματοδότησης και τεκμηριώνονται από τα φωτοαντίγραφα των παραστατικών, όπως αναφέρονται παρακάτω. Τα πρωτότυπα παραστατικά οφείλουν να είναι διαθέσιμα προς έλεγχο από το αρμόδιο όργανο του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.

Επιπλέον, θα πρέπει να υποβάλεται **Υπεύθυνη Δήλωση του δικαιούχου**, υπογεγραμμένη αρμοδίως, όπου αναφέρεται

ότι:

- Τα υποβαλλόμενα αντίγραφα είναι ακριβή αντίγραφα των πρωτότυπων παραστατικών.
- Τα πρωτότυπα είναι πάντα στη διάθεση του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.
- Τα παραστατικά δεν αντιστοιχούν σε δαπάνες που έχουν χρηματοδοτηθεί από άλλο πρόγραμμα.
- Οι δαπάνες του έργου παρακολουθούνται λογιστικά σε ξεχωριστό λογαριασμό ή τηρείται επαρκής λογιστική κωδικοποίηση και είναι εις γνώση του υπογράφοντα ότι όσες από αυτές δεν έχουν καταχωρηθεί στον λογαριασμό αυτόν θα κριθούν ως μη επιλέξιμες.

Για κάθε Κατηγορία Δαπάνης ισχύουν ειδικότερα τα κάτωθι:

Δαπάνες Αμοιβών

– Τακτικό προσωπικό

- Απόφαση της διοίκησης του ΦΥ – ΣΕ ή/και των ΣΦ – Δικαιούχων με την οποία καθορίζεται το προσωπικό που θα απασχοληθεί στο έργο, τα καθήκοντά τους σε σχέση με το φυσικό αντικείμενο του έργου, ο χρόνος απασχόλησής τους, καθώς και ο τρόπος απασχόλησής τους στο έργο.
- Μηνιαία συνολικά απολογιστικά φύλλα χρονοχρέωσης (global timesheets), στα οποία θα αποτυπώνονται σε επίπεδο φυσικού προσώπου, οι πραγματικές ώρες απασχόλησης του εργαζομένου ανά ημέρα στο έργο και σε κάθε άλλο έργο ή δραστηριότητα στον δικαιούχο ή και σε άλλους φορείς, υπογεγραμμένα από τον εργαζόμενο και τον υπεύθυνο της διοίκησης του ΦΥ – ΣΕ ή/και τους ΣΦ – Δικαιούχους.
- Μισθολογικές καταστάσεις του δικαιούχου για τη χρονική περίοδο που διεξάγεται ο έλεγχος, όπου εμφανίζονται οι μεικτές ετήσιες μηνιαίες αποδοχές, με διακριτά τυχόν επιδόματα, οι αντίστοιχες εισφορές κοινωνικής ασφάλισης και τα τυχόν επιδόματα που προβλέπονται από το θεσμικό πλαίσιο του δικαιούχου για το τελευταίο έτος οικονομικής χρήσης. Στις μισθολογικές καταστάσεις θα πρέπει να εμφανίζονται επίσης διακριτά οι τυχόν αποζημιώσεις για την υπερωριακή και την πρόσθετη απασχόληση του προσωπικού.
- Εκθέσεις του/της Επιστημονικού/ής Υπευθύνου του κάθε δικαιούχου, για το παραχθέν έργο κάθε απασχολούμενου την αντίστοιχη περίοδο.
- Αποδεικτικά καταβολής των αμοιβών στους εργαζόμενους.

- Παραστατικά απόδοσης και καταβολής των ασφαλιστικών εισφορών για κάθε απασχολούμενο στο έργο κατά το εξεταζόμενο διάστημα και αποδεικτικά υποβολής των δηλώσεων (ΑΠΔ) (όπου απαιτείται).
- Αποδεικτικά δήλωσης και απόδοσης του φόρου εισοδήματος.
- Λογιστικές εγγραφές των παραστατικών, κατά προτίμηση με τη μορφή αναλυτικού καθολικού του ξεχωριστού λογαριασμού του έργου (με υπογραφή του υπεύθυνου λογιστή και σφραγίδα του ΦΥ – ΣΕ ή/και των ΣΦ – Δικαιούχων) .

– Έκτακτο προσωπικό

✓ *Με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου (πλήρους ή μερικής απασχόλησης)*

- Σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου στην οποία θα αναφέρονται το αντικείμενο προσδιοριζόμενο σε σχέση με το φυσικό αντικείμενο του έργου και σαφή αναφορά στο συγκεκριμένο χρηματοδοτούμενο έργο (κωδικός έργου), η χρονική διάρκεια, ο τόπος εργασίας του αντισυμβαλλόμενου, ο τρόπος παραλαβής του έργου, το τίμημα και τυχόν πρόβλεψη σε εκτός έδρας μετακίνηση και συμμετοχή σε συνέδρια, ημερίδες (σε συνάφεια με το έργο) κ.λπ. Εκτός των περιπτώσεων που τα φυσικά πρόσωπα έχουν αξιολογηθεί κατά την επιλογή του έργου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 3 του άρθρου 64 του Ν. 4485/2017, απαιτείται ανοιχτή διαδικασία στην οποία θα περιγράφονται όλα τα ανωτέρω στοιχεία.
- Μηνιαία συνολικά απολογιστικά φύλλα χρονοχρέωσης (global timesheets) στα οποία θα αποτυπώνονται σε επίπεδο φυσικού προσώπου οι πραγματικές ώρες απασχόλησης του εργαζομένου ανά ημέρα στο έργο και σε κάθε άλλο έργο ή δραστηριότητα στον ΦΥ – ΣΕ ή/και σε ΣΦ – Δικαιούχο ή και σε άλλους φορείς, υπογεγραμμένα από τον εργαζόμενο και τον υπεύθυνο της διοίκησης του ΦΥ – ΣΕ ή του ΣΦ – Δικαιούχου, αντίστοιχα.
- Εκθέσεις του/της Επιστημονικού/ής Υπευθύνου για το παραχθέν έργο κάθε απασχολούμενου την αντίστοιχη περίοδο.
- Μισθολογικές καταστάσεις του δικαιούχου για τη χρονική περίοδο που διεξάγεται ο έλεγχος, όπου εμφανίζονται οι μεικτές μηνιαίες αποδοχές, με διακριτά τυχόν επιδόματα που προβλέπονται από το θεσμικό πλαίσιο του δικαιούχου. Στις μισθολογικές καταστάσεις θα πρέπει να εμφανίζονται επίσης διακριτά τυχόν αποζημιώσεις για υπερωριακή και πρόσθετη απασχόληση.
- Αποδεικτικά καταβολής των αμοιβών στους εργαζόμενους (σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο Παράρτημα ΙΙ του παρόντος).
- Παραστατικά απόδοσης και καταβολής των ασφαλιστικών εισφορών για κάθε απασχολούμενο στο έργο κατά το εξεταζόμενο διάστημα και αποδεικτικά υποβολής των δηλώσεων (ΑΠΔ).
- Αποδεικτικά δήλωσης και απόδοσης του φόρου εισοδήματος.
- Λογιστικές εγγραφές των παραστατικών, κατά προτίμηση με τη μορφή αναλυτικού καθολικού του ξεχωριστού λογαριασμού του έργου (με υπογραφή του υπεύθυνου λογιστή και σφραγίδα του ΦΥ – ΣΕ ή/και των ΣΦ – Δικαιούχων).

✓ *Με σύμβαση μίσθωσης έργου*

- Σύμβαση μίσθωσης έργου. Απαιτείται ανοικτή διαδικασία – εκτός των περιπτώσεων που τα φυσικά πρόσωπα έχουν αξιολογηθεί κατά την επιλογή της πράξης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 3 του άρθρου 64 του Ν. 4485/2017- στην οποία θα αναφέρονται το αντικείμενο της σύμβασης προσδιοριζόμενο σε σχέση με το φυσικό αντικείμενο του έργου και σαφή αναφορά στο συγκεκριμένο χρηματοδοτούμενο έργο (κωδικός ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. έργου), η χρονική διάρκεια, ο τόπος εργασίας του αντισυμβαλλόμενου, ο τρόπος παραλαβής του έργου, το τίμημα και τυχόν πρόβλεψη σε εκτός έδρας μετακίνηση και συμμετοχή σε συνέδρια, ημερίδες (σε συνάφεια με το έργο) κ.λπ.
- Εκθέσεις του/της Επιστημονικού/ής Υπευθύνου για το παραχθέν έργο κάθε απασχολούμενου την αντίστοιχη περίοδο.
- Βεβαίωση παραλαβής του έργου. Σε περίπτωση που η σύμβαση προσδιορίζει ωριαία αμοιβή απαιτούνται Global Timesheets υπογεγραμμένα από τον Υπεύθυνο της Διοίκησης του φορέα και τον απασχολούμενο.
- Άδεια του αρμόδιου κατά περίπτωση οργάνου για τις περιπτώσεις προσωπικού του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα το οποίο απασχολείται στην πράξη.
- Τιμολόγιο παροχής υπηρεσιών ή τίτλο κτήσης (πρώην απόδειξη επαγγελματικής δαπάνης), όταν ο αντισυμβαλλόμενος δεν είναι επιτηδευματίας από καμία αιτία, ασκεί ευκαιριακό επάγγελμα και η αμοιβή του είναι εντός των ορίων που προβλέπουν οι εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις.
- Αποδεικτικά καταβολής των αμοιβών στους εργαζόμενους (σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο Παράρτημα ΙΙ του παρόντος).
- Σε περιπτώσεις απαλλαγής από Φ.Π.Α., βεβαίωση από την αρμόδια Δ.Ο.Υ.
- Παραστατικά δήλωσης των ασφαλιστικών εισφορών στον ΕΦΚΑ, π.χ. ΑΠΔ, καθώς και η εξόφληση αυτών στις περιπτώσεις που ο εργαζόμενος εντάσσεται στην παρ. 9 του άρθρου 39 του Ν. 4387/2016.
- Δήλωση και αποδεικτικά απόδοσης φόρου, καθώς και η σχετική πληρωμή.
- Λογιστικές εγγραφές των παραστατικών, κατά προτίμηση με τη μορφή αναλυτικού καθολικού του ξεχωριστού λογαριασμού του έργου (με υπογραφή του υπεύθυνου λογιστή και σφραγίδα του ΦΥ – ΣΕ ή/και των ΣΦ – Δικαιούχων).

Σημειώνεται ότι: Στις περιπτώσεις μη απόδοσης ασφαλιστικών εισφορών, αλλά υπαγωγής σε ρύθμιση, πρέπει να προσκομίζεται το έγγραφο του ασφαλιστικού φορέα περί υπαγωγής σε ρύθμιση καταβολής εισφορών, στο οποίο αναγράφονται το χρονικό διάστημα που αφορά η ρύθμιση, το συνολικό ποσό, το ποσό της κάθε δόσης και ο αριθμός των δόσεων. Ελέγχεται η συμβατότητα ανάμεσα στο χρονικό διάστημα που αναφέρεται στο έγγραφο και στην ελεγχόμενη περίοδο, καθώς και αν οι δόσεις εξυπηρετούνται κανονικά μέχρι την ημερομηνία ελέγχου. Η δαπάνη πιστοποιείται εάν πληρούνται τα δύο αυτά κριτήρια και εφόσον το καταβληθέν ποσό των εισφορών καλύπτει το ποσό που αντιστοιχεί στις ασφαλιστικές εισφορές της ελεγχόμενης περιόδου. Σε περίπτωση ρύθμισης του φόρου εισοδήματος ισχύουν τα αναφερόμενα για τη ρύθμιση των ασφαλιστικών εισφορών.

Δαπάνες Αναλωσίμων

1. Έγγραφα που στοιχειοθετούν την τήρηση των κανόνων δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών του Ν. 4412/2016 (ΔΦ), όπως ισχύει.

2. Έγγραφο στο οποίο θα τεκμηριώνεται η αναγκαιότητα προμήθειας για την εξυπηρέτηση των δραστηριοτήτων του έργου και η σύνδεσή της με το φυσικό αντικείμενο του έργου στην περίπτωση που το είδος των αναλωσίμων δεν περιγράφεται στην υποβολή της πρότασης.
3. Πρακτικό παραλαβής από την αρμόδια επιτροπή.
4. Φωτοαντίγραφα τιμολογίων ή ισοδύναμα λογιστικά έγγραφα. (Για την πιστοποίηση τιμολογίου που προέρχεται από χώρα του εξωτερικού πέραν του τιμολογίου [invoice], όλα τα σχετιζόμενα έγγραφα όπως: προτιμολόγιο [pro forma invoice] στο οποίο περιγράφεται και ο τρόπος εξόφλησης [προκαταβολή, δόσεις, τράπεζα εξόφλησης], συνοδευτικά έγγραφα αποστολής, π.χ. Δελτία Αποστολής, Λίστα φόρτωσης εισαγόμενου εξοπλισμού [packing list], τιμολόγιο ή απόδειξη διεθνούς οίκου μεταφορών, ασφαλιστήριο συμβόλαιο του εισαγόμενου εξοπλισμού, εκτελωνιστικά έγγραφα σε περίπτωση εισαγωγής από χώρα εκτός Ε.Ε.)
5. Αποδεικτικά εξόφλησης (σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο Παράρτημα ΙΙ του παρόντος).
6. Λογιστικές εγγραφές των παραστατικών, κατά προτίμηση με τη μορφή αναλυτικού καθολικού του ξεχωριστού λογαριασμού του έργου (με υπογραφή του υπεύθυνου λογιστή και σφραγίδα του φορέα).

Δαπάνες για χρήση ή πρόσβαση σε εξοπλισμό, υποδομές ή άλλους πόρους

1. Έγγραφο που στοιχειοθετούν την τήρηση των κανόνων δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών του Ν. 4412/2016 (ΔΦ), όπως ισχύει.
2. Έγγραφο στο οποίο θα τεκμηριώνεται η αναγκαιότητα προμήθειας για την εξυπηρέτηση των δραστηριοτήτων του έργου και η σύνδεσή της με το φυσικό αντικείμενο του έργου στην περίπτωση που το είδος των αναλωσίμων δεν περιγράφεται στην υποβολή της πρότασης.
3. Πρακτικό παραλαβής από την αρμόδια επιτροπή.
4. Φωτοαντίγραφα τιμολογίων ή ισοδύναμα λογιστικά έγγραφα.
5. Αποδεικτικά εξόφλησης (σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο Παράρτημα ΙΙ του παρόντος).
6. Λογιστικές εγγραφές των παραστατικών, κατά προτίμηση με τη μορφή αναλυτικού καθολικού του ξεχωριστού λογαριασμού του έργου (με υπογραφή του υπεύθυνου λογιστή και σφραγίδα του φορέα).

Δαπάνες για αγορά εξοπλισμού

1. Έγγραφο που στοιχειοθετούν την τήρηση των κανόνων δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών του Ν. 4412/2016 (ΔΦ), όπως ισχύει.
2. Έγγραφο στο οποίο θα τεκμηριώνεται η αναγκαιότητα προμήθειας για την εξυπηρέτηση των δραστηριοτήτων του έργου και η σύνδεσή της με το φυσικό αντικείμενο του έργου στην περίπτωση που το είδος των αναλωσίμων δεν περιγράφεται στην υποβολή της πρότασης.
3. Πρακτικό παραλαβής από την αρμόδια επιτροπή.
4. Βεβαίωση προμηθευτή για το καινούριο και αμεταχείριστο του εξοπλισμού.
5. Φωτοαντίγραφα τιμολογίων ή ισοδύναμα λογιστικά έγγραφα. (Για την πιστοποίηση τιμολογίου που προέρχεται από χώρα του εξωτερικού πέραν του τιμολογίου [invoice], όλα τα σχετιζόμενα έγγραφα όπως: προτιμολόγιο [pro forma invoice] στο οποίο περιγράφεται και ο τρόπος εξόφλησης [προκαταβολή, δόσεις, τράπεζα εξόφλησης], συνοδευτικά έγγραφα αποστολής, π.χ. Δελτία Αποστολής, Λίστα φόρτωσης εισαγόμενου εξοπλισμού [packing list],

- τιμολόγιο ή απόδειξη διεθνούς οίκου μεταφορών, ασφαλιστήριο συμβόλαιο του εισαγόμενου εξοπλισμού, εκτελωνιστικά έγγραφα σε περίπτωση εισαγωγής από χώρα εκτός Ε.Ε.)
6. Αποδεικτικά εξόφλησης (σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο Παράρτημα ΙΙ του παρόντος).
  7. Λογιστικές εγγραφές των παραστατικών, κατά προτίμηση με τη μορφή αναλυτικού καθολικού του ξεχωριστού λογαριασμού του έργου (με υπογραφή του υπεύθυνου λογιστή και σφραγίδα του φορέα).

Δαπάνες μετακινήσεων

1. Απόφαση ή συναφές διοικητικό έγγραφο έγκρισης μετακίνησης στην οποία μεταξύ άλλων να αναφέρονται:
  - ο τόπος μετακίνησης
  - οι ημερομηνίες αναχώρησης και επιστροφής
  - το μέσο μετακίνησης
  - αιτιολογία μετακίνησης (συνοπτικά)
  - το έργο που αφορά (αριθμός ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. έργου)
2. Εξοδολόγιο/Έντυπο μετακίνησης όπου αναγράφεται το ονοματεπώνυμο του μετακινούμενου, ο σκοπός, ο τόπος προορισμού, οι ημερομηνίες αναχώρησης και επιστροφής και οι δαπάνες (αναλυτικά)¹ της μετακίνησης:
  - Έξοδα κίνησης και ειδικότερα το αντίτιμο των εισιτηρίων των μέσων μαζικής μεταφοράς (ή συγκοινωνιακών μέσων).
  - Δαπάνη χιλιομετρικής αποζημίωσης $(0.15/\chi\lambda\mu)^2$ λόγω χρήσης ιδιόκτητου ή μισθωμένου μεταφορικού μέσου στις περιπτώσεις που επιτρέπεται η χρήση του, η δαπάνη διοδίων, ο ναύλος οχήματος σε μετακινήσεις με θαλάσσιο μέσο μεταφοράς – όπως κάθε φορά ισχύει.
  - Μίσθωση οχήματος ή δαπάνη λόγω χρήσης επιβατικού αυτοκινήτου δημόσιας χρήσης (ταξί) στις περιπτώσεις που επιτρέπεται η χρήση τους.
  - Έξοδα διανυκτέρευσης για το αναγνωριζόμενο ποσό για κάθε τύπο ξενοδοχειακής μονάδας ή ενοικιαζόμενου καταλύματος σύμφωνα με τα όρια που θέτει ο Ν. 4336/2015, όπως κάθε φορά ισχύει (π.χ. Κατηγορία μετακινούμενου Ι, μέχρι 80 ευρώ ανά διανυκτέρευση – Κατηγορία μετακινούμενου ΙΙ, μέχρι 60 ευρώ ανά διανυκτέρευση – Τα αναφερόμενα ποσά προσαυξάνονται κατά είκοσι τοις εκατό (20%) για διαμονή εντός των ορίων των δήμων Αθηνών και Θεσσαλονίκης).
  - Ημερήσια αποζημίωση σύμφωνα με τα όρια που θέτει ο Ν. 4336/2015 όπως κάθε φορά ισχύει.
  - Κόστος συμμετοχής σε συνέδρια, ημερίδες κ.λπ.

---

¹ Οι δαπάνες για μετακινήσεις στο πλαίσιο της εν λόγω δράσης εμπίπτουν στις διατάξεις της υποπαραγράφου Δ.9 του Ν. 4336/2015 (ΦΕΚ Α' 94) και πραγματοποιούνται σύμφωνα με τα οριζόμενα σε αυτόν.

² Για τον υπολογισμό των χιλιομετρικών αποζημιώσεων λαμβάνεται υπόψη το «Διαδραστικό Εργαλείο Υπολογισμού Χιλιομετρικών Αποστάσεων (ΔΕΥΧΑ)» σύμφωνα με την εγκύκλιο του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών (Αριθμ. Πρωτ. ΔΝΣγ/οικ.41648/φ.ΕΓΚΥΚΛ.-07.06.2017 <https://kmd.ggde.gr/>

- Έκθεση πεπραγμένων ή υλικό τεκμηρίωσης μετακίνησης σε συνάφεια με το έργο (απόσπασμα εργασιών, φυλλάδια, agenda, πρακτικά, posters κ.λπ) - τήρηση κανόνων δημοσιότητας (όπου απαιτείται).
  - Παραστατικά για τις δαπάνες που περιλαμβάνονται στο σχετικό Έντυπο μετακίνησης/Εξοδολόγιο (π.χ. εισιτήρια, τιμολόγιο ξενοδοχείου κ.λπ.).
  - Αποδεικτικά εξόφλησης (σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο Παράρτημα ΙΙ του παρόντος).
  - Τήρηση ανώτατων ορίων σύμφωνα με τις διατάξεις της υποπαραγράφου Δ9 της παρ. Δ του άρθρου 2 του Ν. 4336/2015 (ΦΕΚ 94/Α').
  - Σε περίπτωση μετακίνησης φυσικών προσώπων βάσει σύμβασης μίσθωσης εάν στη σχετική σύμβαση δικαιολογούνται οι μετακινήσεις και εάν η αποζημίωσή τους έχει πραγματοποιηθεί σύμφωνα με τα νόμιμα παραστατικά (Τ.Π.Υ., τιμολόγιο λήψης υπηρεσιών).
3. Αποδεικτικά εξόφλησης (σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο Παράρτημα ΙΙ του παρόντος).
  4. Λογιστικές εγγραφές των παραστατικών, κατά προτίμηση με τη μορφή αναλυτικού καθολικού του ξεχωριστού λογαριασμού του έργου (με υπογραφή του υπεύθυνου λογιστή και σφραγίδα του φορέα).

Δαπάνες δημοσιότητας και διάχυσης των ερευνητικών αποτελεσμάτων

1. Έγγραφα που στοιχειοθετούν την τήρηση των κανόνων δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών του Ν. 4412/2016 (ΔΦ).
2. Έγγραφο στο οποίο θα τεκμηριώνεται η αναγκαιότητα προμήθειας για την εξυπηρέτηση των δραστηριοτήτων του έργου και η σύνδεσή της με το φυσικό αντικείμενο του έργου στην περίπτωση που το είδος των αναλωσίμων δεν περιγράφεται στην υποβολή της πρότασης.
3. Φωτοαντίγραφα τιμολογίων ή ισοδύναμα λογιστικά έγγραφα. (Για την πιστοποίηση τιμολογίου που προέρχεται από χώρα του εξωτερικού πέραν του τιμολογίου [invoice], όλα τα σχετιζόμενα έγγραφα όπως: προτιμολόγιο [pro forma invoice] στο οποίο περιγράφεται και ο τρόπος εξόφλησης [προκαταβολή, δόσεις, τράπεζα εξόφλησης], συνοδευτικά έγγραφα αποστολής, π.χ. Δελτία Αποστολής, Λίστα φόρτωσης εισαγόμενου εξοπλισμού [packing list], τιμολόγιο ή απόδειξη διεθνούς οίκου μεταφορών, ασφαλιστήριο συμβόλαιο του εισαγόμενου εξοπλισμού, εκτελωνιστικά έγγραφα σε περίπτωση εισαγωγής από χώρα εκτός Ε.Ε.)
4. Τήρηση σηματοδότησης ή/και των υποχρεώσεων δημοσιότητας όπως αναλυτικά αναφέρονται στο Κεφάλαιο 7 του παρόντος.
5. Αποδεικτικά εξόφλησης (σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο Παράρτημα ΙΙ του παρόντος).
6. Λογιστικές εγγραφές των παραστατικών, κατά προτίμηση με τη μορφή αναλυτικού καθολικού του ξεχωριστού λογαριασμού του έργου (με υπογραφή του υπεύθυνου λογιστή και σφραγίδα του φορέα).

Λοιπά Έξοδα

1. Έγγραφα που στοιχειοθετούν την τήρηση των κανόνων δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών του Ν. 4412/2016 (ΔΦ), όπως ισχύει.
2. Έγγραφο στο οποίο θα τεκμηριώνεται η αναγκαιότητα προμήθειας για την εξυπηρέτηση των δραστηριοτήτων του έργου και η σύνδεσή της με το φυσικό αντικείμενο του έργου στην περίπτωση που το είδος των αναλωσίμων δεν περιγράφεται στην υποβολή της πρότασης.
3. Πρακτικό παραλαβής από την αρμόδια επιτροπή.

4. Φωτοαντίγραφα τιμολογίων ή ισοδύναμα λογιστικά έγγραφα. (Για την πιστοποίηση τιμολογίου που προέρχεται από χώρα του εξωτερικού πέραν του τιμολογίου [invoice], όλα τα σχετιζόμενα έγγραφα όπως: προτιμολόγιο [pro forma invoice] στο οποίο περιγράφεται και ο τρόπος εξόφλησης [προκαταβολή, δόσεις, τράπεζα εξόφλησης], συνοδευτικά έγγραφα αποστολής, π.χ. Δελτία Αποστολής, Λίστα φόρτωσης εισαγόμενου εξοπλισμού [packing list], τιμολόγιο ή απόδειξη διεθνούς οίκου μεταφορών, ασφαλιστήριο συμβόλαιο του εισαγόμενου εξοπλισμού, εκτελωνιστικά έγγραφα σε περίπτωση εισαγωγής από χώρα εκτός Ε.Ε.)
5. Αποδεικτικά εξόφλησης (σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο Παράρτημα ΙΙ του παρόντος).
6. Λογιστικές εγγραφές των παραστατικών, κατά προτίμηση με τη μορφή αναλυτικού καθολικού του ξεχωριστού λογαριασμού του έργου (με υπογραφή του υπεύθυνου λογιστή και σφραγίδα του φορέα).

Για την υποβολή αιτήματος επαλήθευσης δαπανών μέσω του Π.Σ. τα ανωτέρω προβλέπεται να είναι σκαναρισμένα και να επισυνάπτονται. Στην περίπτωση που ο δικαιούχος κάνει χρήση υπηρεσιών Ορκωτού Λογιστή, επισυνάπτεται η βεβαίωσή του.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΣΥΜΦΩΝΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

Για την υλοποίηση ερευνητικού έργου στο πλαίσιο

της Εμβληματικής Δράσης «Το αναδυόμενο τοπίο ψηφιακής εργασίας στις Ανθρωπιστικές Επιστήμες στο πλαίσιο των ευρωπαϊκών υποδομών DARIAH και CLARIN»

[Το περιεχόμενο του παρόντος δεν είναι δεσμευτικό, αλλά ενδεικτικό, και μπορεί να τροποποιηθεί σύμφωνα με την τελική συμφωνία των συμβαλλομένων μερών. Ωστόσο θα πρέπει να περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον όρους που ρυθμίζουν τα ζητήματα που θεωρείται ότι είναι απαραίτητο να ρυθμίζονται στο πλαίσιο της συνεργασίας για την υλοποίηση του έργου.

Το Σύμφωνο Συνεργασίας συμφωνείται, συνυπογράφεται από τους νόμιμους εκπροσώπους του Φορέα Υποδοχής – Συντονιστή Έργου και κάθε Συνεργαζόμενου Φορέα-Δικαιούχου του Έργου και υποβάλλεται μαζί με τα υπόλοιπα δικαιολογητικά για την έκδοση της Απόφασης Χορήγησης Χρηματοδότησης.]

Αρ. Έργου:

Τίτλος Έργου:

ΠΡΟΟΙΜΙΟ

Στ... ..... [τόπος], σήμερα, ... [ημέρα], ...2021 [ημερομηνία], τα κατωτέρω συμβαλλόμενα Μέρη (εφεξής: «τα Μέρη» ή «ο Φορέας»/«οι Φορείς» ή «ο Συνεργαζόμενος Φορέας»/«οι Συνεργαζόμενοι Φορείς»):

1. .... (Φορέας Υποδοχής-Συντονιστής Έργου, εφεξής: «ο ΦΥ-ΣΕ») που εδρεύει στ... ..... [τόπος], έχει ΑΦΜ ..... και εκπροσωπείται νόμιμα για την υπογραφή του παρόντος από τ. ... [ονοματεπώνυμο] του ... [πατρώνυμο], ... [ιδιότητα],
2. .... (Συνεργαζόμενος Φορέας – Δικαιούχος 1) που εδρεύει στ... ..... [τόπος], έχει ΑΦΜ ..... και εκπροσωπείται νόμιμα για την υπογραφή του παρόντος από τ. ... [ονοματεπώνυμο] του ... [πατρώνυμο], ... [ιδιότητα],
3. .... (Συνεργαζόμενος Φορέας – Δικαιούχος 2) που εδρεύει στ... ..... [τόπος], έχει ΑΦΜ ..... και εκπροσωπείται νόμιμα για την υπογραφή του παρόντος από τ. ... [ονοματεπώνυμο] του ... [πατρώνυμο], ... [ιδιότητα], και
4. .... (Συνεργαζόμενος Φορέας – Δικαιούχος 3) που εδρεύει στ... ..... [τόπος], έχει ΑΦΜ ..... και εκπροσωπείται νόμιμα για την υπογραφή του παρόντος από τ. ... [ονοματεπώνυμο] του ... [πατρώνυμο], ... [ιδιότητα],

αφού έλαβαν υπόψη:

1. την με Α.Π. 35726/09.04.2021 Εμβληματική Δράση: «Το αναδυόμενο τοπίο ψηφιακής εργασίας στις Ανθρωπιστικές Επιστήμες στο πλαίσιο των ευρωπαϊκών υποδομών DARIAH και CLARIN» (ΑΔΑ: 630846Μ77Γ-361) (εφεξής: «η Προκήρυξη»),
2. την με αριθμό ... [αριθμός πρότασης] Πρόταση που υποβλήθηκε στο πλαίσιο της ως άνω (υπό 1) Προκήρυξης (εφεξής: «η Πρόταση»/«το Έργο»),
3. τον Οδηγό Διαχείρισης – Υλοποίησης Έργων στο πλαίσιο της ως άνω (υπό 1) Προκήρυξης (εφεξής: «ο ΟΔΥ»),
4. την με Α.Π. .... Απόφαση Χρηματοδότησης της Προέδρου του Επιστημονικού Συμβουλίου και ασκούσας καθήκοντα Διευθύντριας του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. με τον κατάλογο των έργων που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο της ως άνω (υπό 1) Δράσης, στον οποίο περιλαμβάνεται και η Πρόταση,
5. την με Α.Π. .... επιστολή της Προέδρου του Επιστημονικού Συμβουλίου και ασκούσας καθήκοντα Διευθύντριας του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ., με την οποία καλούνται οι Δικαιούχοι να υποβάλουν τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την έκδοση της Απόφασης Χορήγησης Χρηματοδότησης (εφεξής: «η ΑΧΧ») της Πρότασης,
6. το γεγονός ότι τα Μέρη επιθυμούν τη σύναψη του παρόντος, προκειμένου να ρυθμίσουν ειδικότερα ζητήματα των μεταξύ τους σχέσεων κατά τη διάρκεια υλοποίησης και μετά την ολοκλήρωση του Έργου.

συμφωνούν, συνομολογούν και αποδέχονται αμοιβαία τα ακόλουθα:

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΡΘΡΟ 1 - ΟΡΙΣΜΟΙ	43
ΑΡΘΡΟ 2 - ΣΚΟΠΟΣ	43
ΑΡΘΡΟ 3 - ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ ΜΕΡΩΝ	43
3.1.....	43
3.2. Συμμετοχή τρίτων (μη Συνεργαζόμενων Φορέων)	43
ΑΡΘΡΟ 4 - ΟΡΓΑΝΩΣΗ/ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ	43
ΑΡΘΡΟ 5 - ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ - ΤΡΟΠΟΣ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ	44
ΑΡΘΡΟ 6 - ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΔΙΑΝΟΗΤΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ	45
6.1. Γενικά	45
6.2. Ιδιοκτησία και Προστασία Γνώσης.....	45
6.3. Δημοσίευση Γνώσης.....	46
6.4. Δικαιώματα Πρόσβασης.....	47
ΑΡΘΡΟ 7 - ΕΥΘΥΝΗ ΤΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΤΗΣ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ	48
7.1. Ευθύνη για έμμεσες ζημιές.....	48
7.2. Ευθύνη Έναντι Τρίτων	48
7.3. Ευθύνη για Υπεργολάβους	48
ΑΡΘΡΟ 8 - ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΟΡΩΝ, ΑΠΟΧΩΡΗΣΗ ΜΕΡΟΥΣ	49
8.1. Παραβίαση όρων	49
8.2. Αποχώρηση Μέρους.....	49
8.3. Συνέπειες Αποχώρησης.....	49
8.4. Συμμετοχή Νέου Συνεργαζόμενου Φορέα στο Έργο.....	50
ΑΡΘΡΟ 9 - ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΙΣΧΥΟΣ	50
9.1. Έναρξη ισχύος.....	50
9.2. Πρόωρη Λήξη	51
ΑΡΘΡΟ 10 - ΛΟΙΠΕΣ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΛΗΞΗΣ ΙΣΧΥΟΣ	51
ΑΡΘΡΟ 11 - ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΑΠΟΡΡΗΤΟΥ/ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΟΤΗΤΑ	51
ΑΡΘΡΟ 12 - ΦΥΣΗ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ ΜΕΡΩΝ	51
ΑΡΘΡΟ 13 - ΕΓΓΡΑΦΑ / ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ	52
ΑΡΘΡΟ 14 - ΓΛΩΣΣΑ	52
ΑΡΘΡΟ 15 - ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ/ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΙΣ ΟΡΩΝ	52
ΑΡΘΡΟ 16 - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ	52
ΑΡΘΡΟ 17 - ΑΚΥΡΩΣΗ Ή ΑΔΥΝΑΜΙΑ ΕΚΠΛΗΡΩΣΗΣ	52
ΑΡΘΡΟ 18 - ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΟ ΔΙΚΑΙΟ	52
ΑΡΘΡΟ 19 - ΕΠΙΛΥΣΗ ΔΙΑΦΟΡΩΝ	53
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	53

ΑΡΘΡΟ 1 - ΟΡΙΣΜΟΙ

Οι λέξεις που ξεκινούν με κεφαλαίο γράμμα έχουν τον ορισμό και την έννοια που τους αποδίδεται στην Προκήρυξη, στον ΟΔΥ, στην ΑΧΧ ή σε οποιοδήποτε άρθρο του παρόντος.

ΑΡΘΡΟ 2 - ΣΚΟΠΟΣ

Σκοπός του παρόντος είναι η οργάνωση και κατανομή της εργασίας των Μερών στο πλαίσιο υλοποίησης του Έργου, η οργάνωση της διαχείρισης αυτού, ο καθορισμός των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων των Μερών, καθώς και η ρύθμιση των θεμάτων που σχετίζονται με τα Δικαιώματα Πρόσβασης και Διανοητικής (Πνευματικής και Βιομηχανικής) Ιδιοκτησίας. Σε κάθε περίπτωση, το παρόν έχει ρόλο συμπληρωματικό προς την Προκήρυξη, τον ΟΔΥ, την ΑΧΧ και το συνημμένο σε αυτήν Τεχνικό Δελτίο του Έργου (εφεξής: «το ΤΔΕ») και σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να τα αναιρέσει ή τροποποιήσει.

ΑΡΘΡΟ 3 - ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ ΜΕΡΩΝ

3.1. Τα Μέρη υπόσχονται την ομαλή και αποτελεσματική υλοποίηση του Έργου, ήτοι να συνεργάζονται, να εκτελούν και να εκπληρώνουν εγκαίρως όλες τις υποχρεώσεις τους, υπό τους όρους, προϋποθέσεις και διαδικασίες που αναφέρονται στην Προκήρυξη και τον ΟΔΥ. Κάθε Μέρος υπόσχεται να γνωστοποιεί εγκαίρως στον ΦΥ-ΣΕ ή/και στα λοιπά Μέρη κάθε πληροφορία, γεγονός, πρόβλημα ή καθυστέρηση που ενδέχεται να επηρεάσει την ομαλή υλοποίηση του Έργου και να παρέχει στον ΦΥ-ΣΕ και τα λοιπά Μέρη έγκαιρα και έγκυρα όλες τις πληροφορίες και το υλικό που είναι αναγκαία για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους στο πλαίσιο της εκτέλεσης του Έργου.

3.2. Συμμετοχή τρίτων (μη Συνεργαζόμενων Φορέων)

Σε περίπτωση που κάποιος Μέρος προβεί σε σύναψη σύμβασης για «Χρήση ή πρόσβαση σε εξοπλισμό, υποδομές ή άλλους πόρους» ή εμπλέξει με άλλο τρόπο και για οποιαδήποτε αιτία οποιονδήποτε τρίτο στην υλοποίηση του Έργου, το Μέρος αυτό παραμένει αποκλειστικά υπεύθυνο για την υλοποίηση του τμήματος του Έργου που του αναλογεί/έχει αναλάβει σύμφωνα με το ΤΔΕ, καθώς και για την συμμόρφωση (ή μη) κάθε τρίτου αντισυμβαλλομένου/προστιθέντος/βοηθού εκπλήρωσης αυτού με τους όρους της Προκήρυξης, του ΟΔΥ, της ΑΧΧ και του παρόντος. Κυρίως οφείλει να διασφαλίζει ότι η συμμετοχή τρίτων στην υλοποίηση του Έργου δεν επηρεάζει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των λοιπών Μερών, ιδίως δε τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας αυτών.

ΑΡΘΡΟ 4 - ΟΡΓΑΝΩΣΗ/ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

4.1. Τα Μέρη δεσμεύονται για την υιοθέτηση και εφαρμογή επαρκούς και αποτελεσματικής δομής οργάνωσης και διαχείρισης, η οποία θα διασφαλίζει την ομαλή υλοποίηση του Έργου καθ' όλη τη διάρκεια αυτού, σύμφωνα με τους όρους, προϋποθέσεις και διαδικασίες που ορίζονται στην Προκήρυξη, τον ΟΔΥ και την ΑΧΧ. Η διαχείριση του Έργου, καθώς και οι αρμοδιότητες, οι ρόλοι και οι υποχρεώσεις των Μερών και κάθε τρίτου που συμμετέχει με τον οποιονδήποτε τρόπο στο Έργο, διέπονται από τα οριζόμενα στο ΤΔΕ, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της ΑΧΧ.

4.2. Ο ΦΥ-ΣΕ ενεργεί, δια του Επιστημονικού Υπεύθυνου του Έργου, ως κοινός εκπρόσωπος όλων των Μερών έναντι του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. και κάθε τρίτου και έχει την ευθύνη για τη συνολική διαχείριση του Έργου. Οι δραστηριότητες και υποχρεώσεις που συναρτώνται με το ρόλο του ως Συντονιστή του Έργου δεν μπορούν να εκχωρηθούν σε τρίτο.

ΑΡΘΡΟ 5 – ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ – ΤΡΟΠΟΣ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ

5.1. Γενικές αρχές

5.1.1. Κατανομή του εγκεκριμένου προϋπολογισμού/χρηματοδότησης

Ο ΦΥ-ΣΕ είναι αποκλειστικά υπεύθυνος για την καταβολή στα λοιπά Μέρη του τμήματος της χρηματοδότησης που καθένα από αυτά δικαιούται χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση και σύμφωνα με:

- την ΑΧΧ και, ειδικότερα, το ΤΔΕ,
- τον ΟΔΥ και την έγκριση/πιστοποίηση των ενδιάμεσων/τελικών αναφορών προόδου και δαπανών από το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.,
- Το άρθρο 5.2 του παρόντος.

Κάθε Μέρος θα λαμβάνει το ποσό της χρηματοδότησης που δικαιούται κάθε φορά, εφόσον έχει υπογράψει το παρόν και έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις/εργασίες του σύμφωνα με τον ΟΔΥ και το ΤΔΕ.

5.1.2. Επιλεξιμότητα δαπανών

Κάθε Μέρος είναι αποκλειστικά υπεύθυνο για την επιλεξιμότητα και επαρκή τεκμηρίωση των δαπανών που πραγματοποιεί στο πλαίσιο του Έργου. Ο ΦΥ-ΣΕ και τα λοιπά Μέρη δεν έχουν καμία ευθύνη για την πιστοποίηση ή μη των ως άνω δαπανών άλλου Μέρους.

5.1.3. Χρηματοδότηση

Ο προϋπολογισμός του Έργου ανά Μέρος διαμορφώνεται σύμφωνα με το ΤΔΕ. Αν κάποιο Μέρος δαπανήσει μικρότερο ποσό από το προβλεπόμενο στην ΑΧΧ και το ΤΔΕ, θα χρηματοδοτηθεί με βάση τις τελικά επιλέξιμες πραγματοποιηθείσες δαπάνες του.

Αν κάποιο Μέρος δαπανήσει μεγαλύτερο ποσό από αυτό που του αναλογεί με βάση την ΑΧΧ και το ΤΔΕ, θα χρηματοδοτηθεί με βάση τις τελικά επιλέξιμες/πιστοποιημένες δαπάνες του και έως του ποσού που δικαιούται βάσει της ΑΧΧ και του ΤΔΕ.

5.1.4. Επιστροφή χρηματοδότησης

5.1.4.1. Αν κάποιο Μέρος λάβει μεγαλύτερο ποσό από αυτό που δικαιούται για τον οποιονδήποτε λόγο, είναι υποχρεωμένο να επιστρέψει το υπερβάλλον ποσό άμεσα στον ΦΥ – ΣΕ.

5.1.4.2. Οικονομικές Συνέπειες λόγω αποχώρησης Μέρους

Αν κάποιο Μέρος αποχωρήσει από το Έργο, θα πρέπει να επιστρέψει στον ΦΥ – ΣΕ το ποσό της χρηματοδότησης που έλαβε, εκτός από το ποσό που αντιστοιχεί στις πιστοποιηθείσες από το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. δαπάνες του.

Περαιτέρω ο εν λόγω Φορέας θα επιβαρυνθεί με τα τυχόν λογικά και δικαιολογημένα επιπλέον κόστη των υπόλοιπων Φορέων για την υλοποίηση των δικών του και δικών τους εργασιών.

5.2. Πληρωμές

Η διανομή της χρηματοδότησης στα Μέρη είναι αποκλειστική ευθύνη του ΦΥ – ΣΕ. Ειδικότερα, ο ΦΥ – ΣΕ:

- ενημερώνει εγκαίρως κάθε Μέρος για την ημερομηνία και το ποσό που θα μεταφερθεί στον τραπεζικό του λογαριασμό, παρέχοντάς του και σχετική έγγραφη τεκμηρίωση,

- εκτελεί επιμελώς τα καθήκοντά του, ώστε να εξασφαλίζεται η διαρκής χρηστή οικονομική διαχείριση του Έργου,
- δεσμεύεται να διατηρεί ξεχωριστό λογαριασμό για την χρηματοδότηση του Έργου.

Ο ΦΥ – ΣΕ θα λάβει τις δόσεις της χρηματοδότησης από το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. σύμφωνα με όσα ορίζονται στον ΟΔΥ και θα τις διανείμει στα λοιπά Μέρη ως εξής:

[Να γίνει αναφορά στον χρόνο, τον τρόπο και του ποσού της χρηματοδότησης που θα καταβάλλεται στα Μέρη από τον ΦΥ – ΣΕ.]

Ο ΦΥ – ΣΕ έχει το δικαίωμα αναβολής/παρακράτησης πληρωμών ή ανάκτησης τυχόν ποσών που έχουν ήδη καταβληθεί σε Φορέα που έχει διαπιστωθεί ότι παραβιάζει τις υποχρεώσεις του από το παρόν, την ΑΧΧ, τον ΟΔΥ και την Προκήρυξη ή όταν αυτό απαιτείται από ή συμφωνείται εγγράφως με το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.

ΑΡΘΡΟ 6 – ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΔΙΑΝΟΗΤΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ

6.1. Γενικά

Κάθε Μέρος δεσμεύεται από τους όρους και τις προϋποθέσεις της ΑΧΧ, της Προκήρυξης του ΟΔΥ και του παρόντος Συμφώνου, τους οποίους και αποδέχεται στο σύνολό τους.

6.2. Ιδιοκτησία και Προστασία Γνώσης

6.2.1. Γενικά

Κατά γενική αρχή τα ερευνητικά αποτελέσματα και πορίσματα του Έργου, συμπεριλαμβανομένων των εφευρέσεων, σχεδιασμών, προϊόντων, εργασιών κ.λπ., δηλαδή η παραγόμενη κατά την υλοποίηση αυτού «Νέα Γνώση» (“foreground knowledge”, εφεξής: «η Γνώση»), αποτελούν ιδιοκτησία του Μέρους που τα παράγει.

6.2.2. Συνιδιοκτησία

Αν κατά τη διάρκεια υλοποίησης του Έργου παραχθεί **κοινή** εφεύρεση, σχεδιασμός, προϊόν, εργασία, ερευνητικό πόρισμα κ.ο.κ., στο οποίο έχουν συνεισφέρει δύο τουλάχιστον Μέρη και εάν τα χαρακτηριστικά αυτού καθιστούν αδύνατο τον διαχωρισμό για το σκοπό υποβολής αίτησης προς απόκτηση και διατήρηση της προστασίας των αντίστοιχων δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, τα Μέρη συμφωνούν ότι θα ενεργήσουν από κοινού για την απόκτηση και τη διατήρηση των αντίστοιχων δικαιωμάτων, άλλως θα προβούν στη σύναψη κατάλληλων, μεταξύ τους, συμφωνιών τόσο ως προς την προστασία των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας όσο και ως προς τον επιμερισμό του αντίστοιχου κόστους κτήσης/διατήρησης αυτών. Σε κάθε περίπτωση, οι συνδικαιούχοι των δικαιωμάτων θα έχουν το δικαίωμα χρήσης και παραχώρησης της χρήσης (με μη-αποκλειστικές άδειες) αυτών, με βάση τους όρους τυχόν προϋφιστάμενων ή μελλοντικών συμφωνιών, χωρίς την υποχρέωση καταβολής οικονομικού ανταλλάγματος προς τα υπόλοιπα Μέρη και χωρίς την συγκατάθεση αυτών.

6.2.3. Μεταβίβαση δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας

Κάθε Μέρος μπορεί να μεταβιβάσει ελεύθερα τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας, των οποίων είναι δικαιούχος, με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων που προκύπτουν από το παρόν Σύμφωνο, την Προκήρυξη και τον ΟΔΥ. Κάθε δικαιούχος μπορεί να προσδιορίζει (στο Παράρτημα ..... του παρόντος) συγκεκριμένους τρίτους, στους οποίους προτίθεται να μεταβιβάσει την

παραγόμενη στο πλαίσιο υλοποίησης του Έργου Γνώση και των δικαιωμάτων του επί αυτής που (θα) του ανήκει/ανήκουν. Σε αυτήν την περίπτωση τα λοιπά Μέρη παραιτούνται από το δικαίωμά τους να υποβάλουν ένσταση επί της μεταβίβασης. Ωστόσο, το μεταβιβάζον Μέρος υποχρεούται να ενημερώσει προηγουμένως τα λοιπά Μέρη για την επικείμενη μεταβίβαση.

6.2.4. Κατοχύρωση προστασίας

Αν οποιοδήποτε Μέρος αποφασίσει, με δική του ευθύνη, να μην επιδιώξει επαρκή και αποτελεσματική προστασία για Γνώση που έχει παραγάγει κατά την υλοποίηση του Έργου, οφείλει να ενημερώσει εγγράφως, μέσω του ΦΥ – ΣΕ, τα υπόλοιπα Μέρη σχετικά. Οποιοδήποτε άλλο Μέρος ενδιαφέρεται να προβεί στην απόκτηση και τη διατήρηση αυτής της προστασίας θα ενημερώσει εγγράφως, μέσω του ΦΥ – ΣΕ, τα λοιπά Μέρη μέσα σε έναν μήνα από την παραλαβή της σχετικής ειδοποίησης. Ο παραπάνω όρος προϋποθέτει ότι οι όροι για τα Δικαιώματα Πρόσβασης δεν θα επηρεαστούν για οποιοδήποτε Μέρος.

6.3. Δημοσίευση Γνώσης

6.3.1. Τα Μέρη δικαιούνται να δημοσιεύσουν Γνώση η οποία παράχθηκε από άλλο Μέρος στο πλαίσιο του Έργου ή αποτελεί Προϋπάρχουσα Γνώση (“background knowledge”) άλλου Μέρους, μόνο με προηγούμενη έγγραφη συγκατάθεση του τελευταίου. Ο όρος αυτός ισχύει ακόμη και στην περίπτωση που η εν λόγω Γνώση (Νέα ή Προϋπάρχουσα) είναι συγχωνευμένη με Γνώση που ανήκει στο πρώτο Μέρος.

6.3.2. Κάθε Μέρος θα γνωστοποιεί εγγράφως στα λοιπά Μέρη κάθε προγραμματιζόμενη δημοσίευση Γνώσης, της οποίας είναι δικαιούχος στο πλαίσιο του Έργου, τουλάχιστον τριάντα (30) ημέρες πριν τη δημοσίευση, και θα τους παρέχει, εάν του ζητηθεί, αντίτυπο των προς δημοσίευση πληροφοριών και στοιχείων. Όλα τα δημοσιευμένα κείμενα θα περιέχουν τις απαραίτητες αναφορές σε ήδη υπάρχουσες δημοσιεύσεις. Αν κάποιος από τα λοιπά Μέρη θεωρήσει ότι η επικείμενη δημοσίευση μπορεί να επηρεάσει δυσμενώς την προστασία Γνώσης, της οποίας είναι το ίδιο δικαιούχος, μπορεί να υποβάλει, εντός δεκαπέντε (15) ημερών από τη λήψη της γνωστοποίησης του προηγούμενου εδαφίου, αιτιολογημένη ένσταση κατά της δημοσίευσης προς το Μέρος που την προγραμματίζει, κοινοποιώντας τη στον ΦΥ – ΣΕ, εκτός εάν έχει ήδη συναινέσει εγγράφως στη δημοσίευση.

6.3.3. Διάχυση Γνώσης μετά το πέρας του Έργου

Εάν η διάχυση της Γνώσης που παράχθηκε κατά την υλοποίηση του Έργου δεν επηρεάζει δυσμενώς την προστασία ή την χρήση της και με την επιφύλαξη των νόμιμων δικαιωμάτων τους, τα Μέρη θα διασφαλίσουν την περαιτέρω διάδοση της Γνώσης αυτής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Προκήρυξη, τον ΟΔΥ και το παρόν Σύμφωνο.

6.3.4. Προστασία προσωπικών δεδομένων

Τα Μέρη δεσμεύονται ότι τόσο κατά την υλοποίηση του Έργου όσο και στις σχετικές δημοσιεύσεις των αποτελεσμάτων και πορισμάτων αυτού θα λαμβάνουν όλα τα κατάλληλα μέτρα για την συμμόρφωσή τους με την εκάστοτε ισχύουσα ενωσιακή και εθνική νομοθεσία σχετικά με την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

6.4. Δικαιώματα Πρόσβασης

6.4.1 Γενικές Αρχές

Κάθε Μέρος θα λάβει τα κατάλληλα μέτρα για να διασφαλίσει τη χορήγηση των Δικαιωμάτων Πρόσβασης που απαιτούνται για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που απορρέουν από την ΑΧΧ και το παρόν Σύμφωνο Συνεργασίας, ακόμη και στην περίπτωση ύπαρξης δικαιωμάτων του προσωπικού του ή οποιουδήποτε τρίτου που ορίζεται ή δεσμεύεται για την εκτέλεση των εργασιών που έχει αναλάβει στο Έργο. Τα Μέρη συμφωνούν ότι τα Δικαιώματα Πρόσβασης χορηγούνται σε μη αποκλειστική βάση. Τα Μέρη επίσης συμφωνούν ότι τα Δικαιώματα Πρόσβασης δεν θα περιλαμβάνουν το δικαίωμα περαιτέρω παραχώρησης εκμετάλλευσης σε τρίτους (sub-licenses), εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά στο παρόν Σύμφωνο ή έχει ήδη γίνει η αντίστοιχη παραχώρηση από τον δικαιούχο της Γνώσης ή της Προϋπάρχουσας Γνώσης. Εκτός από εξαιρετικές περιπτώσεις, δεν θα ζητείται οικονομικό ή άλλο αντάλλαγμα για την παραχώρηση Δικαιωμάτων Πρόσβασης.

6.4.2. Αναγνώριση Προϋπάρχουσας Γνώσης

Τα Μέρη έχουν παραθέσει και απαριθμήσει στο Παράρτημα ..... του παρόντος την Προϋπάρχουσα Γνώση ("background knowledge") που απαιτείται για την υλοποίηση του Έργου και για την οποία μπορούν να χορηγήσουν Δικαιώματα Πρόσβασης. Τα Μέρη συμφωνούν ότι οποιαδήποτε άλλη Προϋπάρχουσα Γνώση θεωρείται ως μη αναγκαία για την υλοποίηση του Έργου και δεν υπάγεται στις ρυθμίσεις του παρόντος για τα Δικαιώματα Πρόσβασης. Συμφωνείται, ωστόσο, ότι οι πληροφορίες του Παραρτήματος ... μπορούν να ανανεώνονται, ώστε να περιλάβουν και Προϋπάρχουσα Γνώση, η οποία δεν περιλαμβάνεται στο Παράρτημα ..... και η οποία θα μπορούσε να αποδειχθεί απαραίτητη για την εκτέλεση της εργασίας ενός Μέρους στο πλαίσιο του Έργου ή για τη Χρήση της Γνώσης που προκύπτει για ένα Μέρος από το Έργο, σε συνάρτηση με το ΤΔΕ.

6.4.3. Αναγνώριση περιοριστικών δεσμεύσεων

Τα Μέρη δεσμεύονται να ενημερώσουν εγκαίρως και εγγράφως τα λοιπά Μέρη για την ύπαρξη οποιουδήποτε περιορισμού στα Δικαιώματα Πρόσβασης, ο οποίος είναι δυνατό να επηρεάσει την υλοποίηση του Έργου σύμφωνα με τους όρους της ΑΧΧ, της Προκήρυξης και του ΟΔΥ.

6.4.4. Δικαιώματα Πρόσβασης Απαραίτητα για την Υλοποίηση του Έργου

Οι Φορείς συμφωνούν ότι τα Δικαιώματα Πρόσβασης στην Προϋπάρχουσα και στη Νέα Γνώση που απαιτούνται για την υλοποίηση του Έργου θα χορηγούνται χωρίς οποιαδήποτε αμοιβή ή άλλο αντάλλαγμα (royalty-free).

{Τα Μέρη μπορούν να συμφωνήσουν διαφορετικά και να παραχωρήσουν Δικαιώματα Πρόσβασης έναντι ανταλλάγματος}.

6.4.5. Δικαιώματα Πρόσβασης Απαραίτητα για τη Χρήση Γνώσης Φορέα, η οποία προκύπτει από το Έργο

6.4.5.1. Απαραίτητη Χρήση Προϋπάρχουσας Γνώσης

Τα Μέρη συμφωνούν ότι τα Δικαιώματα Πρόσβασης στην Προϋπάρχουσα Γνώση, τα οποία απαιτούνται για τη χρήση της δικής τους Γνώσης, θα χορηγηθούν με δίκαιους και εύλογους όρους.

6.4.5.2. Απαραίτητη Χρήση παραγόμενης Γνώσης

Τα Μέρη συμφωνούν ότι τα Δικαιώματα Πρόσβασης στην παραγόμενη από αυτούς Γνώση, τα οποία απαιτούνται για τη Χρήση της Γνώσης ενός άλλου Μέρους, θα χορηγηθούν με προνομιακούς όρους ή χωρίς την καταβολή αμοιβής ή άλλου ανταλλάγματος.

6.4.6. Αίτηση για Χορήγηση Δικαιωμάτων Πρόσβασης

Τα αναγκαία Δικαιώματα Πρόσβασης θα χορηγηθούν κατόπιν γραπτής αιτήσεως ως ακολούθως:

Αν ένα Μέρος θεωρήσει εύλογα ότι χωρίς την κατοχή Δικαιωμάτων Πρόσβασης σε Προϋπάρχουσα ή στην παραγόμενη εξαιτίας του Έργου Γνώση ενός άλλου Μέρους, η εκτέλεση της εργασίας που του αναλογεί στο πλαίσιο του Έργου ή η Χρήση της Γνώσης που προκύπτει ως αποτέλεσμα του Έργου και του ανήκει, θα ήταν τεχνικά αδύνατη ή θα καθυστερούσε σημαντικά, το εν λόγω Μέρος θα ζητήσει εγκαίρως και εγγράφως Δικαιώματα Πρόσβασης από τον δικαιούχο της Γνώσης, προσδιορίζοντας την απαραίτητη έκταση των Δικαιωμάτων και τεκμηριώνοντας επαρκώς το αίτημά του.

(Η παραχώρηση δικαιωμάτων πρόσβασης μπορεί να εξαρτηθεί από την αποδοχή συγκεκριμένων όρων που θα διασφαλίζουν ότι αυτά τα δικαιώματα θα χρησιμοποιηθούν για το συγκεκριμένο σκοπό που δίνονται και ότι θα τηρηθούν οι υποχρεώσεις εμπιστευτικότητας).

6.4.7. Λογισμικό

Τα Μέρη συμφωνούν ότι τα Δικαιώματα Πρόσβασης που αφορούν Λογισμικό δεν συνεπάγονται πρόσβαση στον Κώδικα Πηγής (Source Code) αλλά μόνο στον Κώδικα Αντικειμένου (Object Code), εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά στο παρόν.

Για το Λογισμικό που αποτελεί Προϋπάρχουσα ή παραγόμενη εξαιτίας του Έργου Γνώση τα Μέρη συμφωνούν ότι θα έχουν Περιορισμένη Πρόσβαση στον Κώδικα Πηγής (Source Code) για την υλοποίηση της εργασίας που τους αντιστοιχεί στο πλαίσιο του Έργου, αλλά δεν θα έχουν οποιαδήποτε πρόσβαση στον Κώδικα Πηγής για άλλη χρήση. Κάθε Φορέας που χορηγεί άδεια για το Λογισμικό του θα έχει το δικαίωμα να ζητήσει προηγούμενη γραπτή συμφωνία με τους εξουσιοδοτημένους φορείς, η οποία θα καθορίζει και θα εξασφαλίζει την προστασία των δικαιωμάτων ιδιοκτησίας του (proprietary rights).

ΑΡΘΡΟ 7 – ΕΥΘΥΝΗ ΤΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΤΗΣ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ

7.1. Ευθύνη για έμμεσες ζημιές

Τα Μέρη δεν ευθύνονται για την έμμεση ή επακόλουθη απώλεια ή για ζημία, όπως (ενδεικτικά) την απώλεια κέρδους, την απώλεια εισοδήματος ή τη διακοπή συμβάσεων.

7.2. Ευθύνη Έναντι Τρίτων

Κάθε Μέρος έχει την πλήρη ευθύνη έναντι τρίτων για οποιαδήποτε απώλεια, ζημία ή τραυματισμό που προκαλείται αποκλειστικά εξαιτίας της εκτέλεσης των εργασιών του στο πλαίσιο του Έργου.

7.3. Ευθύνη για Υπεργολάβους

Κάθε Μέρος έχει την πλήρη ευθύνη για την εκτέλεση του τμήματος του Έργου που έχει αναλάβει βάσει της Πρότασης και του ΤΔΕ καθώς και για τυχόν εργασίες που εκτελούνται από τρίτους για λογαριασμό του (υπεργολαβία). Συνεπώς, κάθε Μέρος θα διασφαλίζει ότι:

(i) οι εν λόγω τρίτοι συμμορφώνονται πλήρως με τους όρους της Πρόσκλησης, του ΟΔΥ, της ΑΧΧ, του παρόντος και συνολικά της κείμενης νομοθεσίας,

(ii) δεν θίγονται τα Δικαιώματα Πρόσβασης των λοιπών Μερών και

(iii) οι τρίτοι δεν θα έχουν οποιαδήποτε πρόσβαση στην Προϋπάρχουσα ή την παραγόμενη εξαιτίας του Έργου Γνώση άλλου Μέρους χωρίς την έγγραφη συγκατάθεση από αυτό.

ΑΡΘΡΟ 8 – ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΟΡΩΝ, ΑΠΟΧΩΡΗΣΗ ΜΕΡΟΥΣ

8.1. Παραβίαση όρων

Σε περίπτωση παραβίασης όρου του παρόντος, της ΑΧΧ, της Προκήρυξης ή του ΟΔΥ από κάποιο από τα Μέρη, κοινοποιείται σε αυτό, με επιμέλεια του ΦΥ – ΣΕ, έγγραφο, με το οποίο το παραβιάζον Μέρος καλείται να επανορθώσει την παραβίαση εντός προθεσμίας που θα ορίζεται στο έγγραφο και η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τις εξήντα (60) ημέρες. Αν τα λοιπά Μέρη θεωρούν ότι η επανόρθωση της παραβίασης δεν είναι δυνατή εντός της ως άνω προθεσμίας, δεν αποστέλλεται το έγγραφο του προηγούμενου εδαφίου και, μπορεί να αποφασιστεί η πρόωγη λήξη της ισχύος του παρόντος Συμφώνου έναντι του παραβιάζοντος Μέρους, κατόπιν κοινοποίησης σχετικής ειδοποίησης προ ..... (.....) ημερών, με επιμέλεια του ΦΥ – ΣΕ. Το ίδιο συμβαίνει και όταν η παραβίαση δεν επανορθωθεί εντός της προθεσμίας που ορίζεται στο έγγραφο του πρώτου εδαφίου του παρόντος. Σε αυτή την περίπτωση το παραβιάζον Μέρος αντικαθίσταται από άλλο Συνεργαζόμενο Φορέα ή το τμήμα του Έργου που του αναλογεί και που δεν έχει εκτελεστεί έως την αποχώρησή του από το Έργο αναλαμβάνεται από άλλο Μέρος, σύμφωνα με τη διαδικασία που περιγράφεται στον ΟΔΥ.

8.2. Αποχώρηση Μέρους

Οποιοδήποτε Μέρος μπορεί να ζητήσει διακοπή της συμμετοχής του στο Έργο μετά από γραπτή, επαρκώς αιτιολογημένη ειδοποίηση προς τα λοιπά Μέρη, προ τουλάχιστον ..... ( ) ημερών/μηνών, μόνο για σοβαρό λόγο (όπως, ενδεικτικά, η αποδεδειγμένη διακοπή ή αδυναμία λειτουργίας του Μέρους αυτού) και υπό την προϋπόθεση της προηγούμενης ενημέρωσης του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. και της αποδοχής της εν λόγω τροποποίησης από αυτό.

8.3. Συνέπειες Αποχώρησης

Σε περίπτωση αποχώρησης:

i. Το Μέρος που αποχωρεί συμφωνεί να αντιμετωπίσει ως εμπιστευτική οποιαδήποτε πληροφορία έχει χαρακτηριστεί ως τέτοια σύμφωνα με το άρθρο 11 του παρόντος, για περίοδο ..... ετών από την ημερομηνία αποχώρησής του, και συμφωνεί να μην εφαρμόσει και χρησιμοποιήσει Γνώση που προέκυψε εξαιτίας της συμμετοχής του στο Έργο για τη χορήγηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας ή την κτήση άλλου δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας.

ii. Το Μέρος που αποχωρεί χάνει, μετά την αποχώρησή του, τα Δικαιώματα Πρόσβασης στην Προϋπάρχουσα και στην παραχθείσα στο πλαίσιο του Έργου Γνώση. Κατ' εξαίρεση, διατηρεί Δικαίωμα Πρόσβασης στην Προϋπάρχουσα και στην παραχθείσα στο πλαίσιο του Έργου Γνώση των λοιπών Φορέων (στη μορφή που αυτά υπήρχαν κατά την ημερομηνία αποχώρησής του), αν: (α) αυτό απαιτείται για τη χρήση Γνώσης της οποίας είναι (συν)δικαιούχος, και (β) η χορήγηση των εν λόγω Δικαιωμάτων Πρόσβασης ζητείται μέσα σε τουλάχιστον ..... ( ) έτη από την ημερομηνία αποχώρησής του.

iii. Τα υπόλοιπα Μέρη διατηρούν, αποκλειστικά για τους σκοπούς της έρευνας που διεξάγεται στο πλαίσιο του Έργου, τα Δικαιώματα Πρόσβασης στην Προϋπάρχουσα και στην παραχθείσα στο πλαίσιο του Έργου Γνώση του Μέρους που αποχωρεί σύμφωνα με τους όρους του άρθρου 6 του παρόντος και έως την ολοκλήρωση του Έργου.

iv. Το Μέρος που αποχωρεί οφείλει να αποκαταστήσει όποια τυχόν ζημιά προξένησε η αποχώρησή του σε άλλο Μέρος.

v. Το Μέρος που αποχωρεί οφείλει να τηρήσει όλες τις οικονομικές του υποχρεώσεις που είχαν γεννηθεί πριν από την ημερομηνία της αποχώρησής του.

vi. Το Μέρος που αποχωρεί οφείλει να επιστρέψει όλο το ποσό χρηματοδότησης που θα έχει λάβει από το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ., εκτός του ποσού των δαπανών που πραγματοποιήθηκαν έως την ημερομηνία αποχώρησής του, εφόσον πιστοποιηθούν από το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.

Ο Αποσυρόμενος Φορέας οφείλει να επιστρέψει τυχόν εξοπλισμό ή υλικά που του παρασχέθηκαν από τα λοιπά Μέρη, στο πλαίσιο του Έργου.

vii. Το Μέρος που αποχωρεί συμφωνεί να παρέχει, ακόμη και μετά την αποχώρησή του, επαρκή υποστήριξη στα λοιπά Μέρη για την επιτυχή ολοκλήρωση του τμήματος του Έργου που του είχε ανατεθεί, (όπως αυτές καθορίζονται στην ΑΧΧ πριν από την αποχώρησή του) στο πλαίσιο του Έργου και των σχετικών Παραδοτέων.

8.4. Συμμετοχή Νέου Συνεργαζόμενου Φορέα στο Έργο

8.4.1. Συμμετοχή Νέου Φορέα

Η συμμετοχή νέου Συνεργαζόμενου Φορέα στο Έργο μπορεί να αποφασιστεί, σύμφωνα με τους όρους του ΟΔΥ, μετά από ομόφωνη απόφαση των Μερών και υπόκειται στην έγκριση του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.

8.4.2. Όροι Συμμετοχής Νέου Φορέα

Με τη συμμετοχή του στο Έργο ο νέος Συνεργαζόμενος Φορέας συμφωνεί να εφαρμόζει τους όρους της Προκήρυξης, του ΟΔΥ, της ΑΧΧ και του παρόντος. Η προσχώρηση του νέου Συνεργαζόμενου Φορέα στο Έργο έχει ισχύ από την ημερομηνία που ο ΦΥ – ΣΕ λάβει την σχετική εγκριτική Απόφαση του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. Η προσχώρηση του νέου Συνεργαζόμενου Φορέα στους όρους του παρόντος ισχύει από την υπογραφή της αντίστοιχης τροποποίησής του.

8.4.3. Δικαιώματα Πρόσβασης

Ο νέος Συνεργαζόμενος Φορέας έχει πρόσβαση στην Προϋπάρχουσα Γνώση των Μερών για τους σκοπούς της έρευνας, χρήσης ή της διάδοσης, κατόπιν γραπτού αιτήματος και σύμφωνα με τους αντίστοιχους όρους του Άρθρου 6 του παρόντος. Εντούτοις, ένα Μέρος έχει το δικαίωμα να μην χορηγήσει στο νέο Συνεργαζόμενο Φορέα Δικαίωμα Πρόσβασης σε τμήμα ή και στο σύνολο της Προϋπάρχουσας Γνώσης του, κατόπιν γραπτής ειδοποίησης προς τα υπόλοιπα Μέρη πριν την υπογραφή της σχετικής τροποποίησης του παρόντος και εφόσον η άρνηση αυτή δεν επηρεάζει την υλοποίηση του Έργου. Ο νέος Συνεργαζόμενος Φορέας θα έχει πρόσβαση στην Προϋπάρχουσα Γνώση των Μερών, εφόσον είναι αναγκαία για την εκτέλεση του τμήματος του Έργου που του αναλογεί.

ΑΡΘΡΟ 9 – ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΙΣΧΥΟΣ

9.1. Έναρξη ισχύος

Το παρόν τίθεται σε ισχύ την ..././.... και θα διατηρηθεί σε ισχύ τουλάχιστον μέχρι την ημερομηνία λήξης του Έργου, όπως αυτή προκύπτει από την ΑΧΧ και την Απόφαση Ολοκλήρωσης του Έργου, και σε κάθε περίπτωση μέχρι την πλήρη εκπλήρωση όλων των υποχρεώσεων των Μερών, όπως αυτές προκύπτουν από το παρόν, την ΑΧΧ και τον ΟΔΥ.

9.2. Πρόωρη Λήξη

Η ισχύς του παρόντος λήγει αυτοδίκαια, χωρίς οποιαδήποτε απαίτηση ή υποχρέωση των Μερών έναντι αλλήλων, σε περίπτωση: (α) ανάκλησης της ΑΧΧ, ή (β) διακοπής του Έργου.

ΑΡΘΡΟ 10 – ΛΟΙΠΕΣ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΛΗΞΗΣ ΙΣΧΥΟΣ

Η λήξη της ισχύος του παρόντος δεν επηρεάζει τα δικαιώματα ή τις υποχρεώσεις των Μερών. Ειδικότερα, κανένα Μέρος δεν απαλλάσσεται λόγω της αποχώρησής του ή της διακοπής του Έργου από:

- i. τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από την Προκήρυξη, τον ΟΔΥ, την ΑΧΧ και το παρόν αναφορικά με το μέρος του Έργου που υλοποιήθηκε (ή που θα έπρεπε να είχε υλοποιηθεί) έως την ημερομηνία αποχώρησης του Μέρους ή διακοπής του Έργου (συμπεριλαμβανομένων των παραδοτέων και λοιπών εγγράφων/πληροφορίας), και
- ii. οποιοσδήποτε υποχρεώσεις ή ευθύνες προκύπτουν εξαιτίας της αποχώρησης ή της διακοπής.

ΑΡΘΡΟ 11 – ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΑΠΟΡΡΗΤΟΥ/ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΟΤΗΤΑ

11.1. Κατά τη διάρκεια του Έργου και για μια περίοδο ..... ετών από την ολοκλήρωσή του, τα Μέρη θα θεωρούν και θα διαχειρίζονται ως απόρρητες/εμπιστευτικές τις πληροφορίες που τους κοινοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια του Έργου από οποιοδήποτε άλλο Μέρος και οι οποίες χαρακτηρίστηκαν ρητά ως τέτοιες από το Μέρος αυτό.

Συνεπώς, κάθε Μέρος συμφωνεί και δεσμεύεται για τα εξής:

- i. το Μέρος που έλαβε την απόρρητη πληροφορία δεν θα την χρησιμοποιήσει για οποιοδήποτε άλλο σκοπό εκτός του πλαισίου των όρων της ΑΧΧ και του παρόντος,
- ii. το Μέρος που έλαβε την απόρρητη πληροφορία δεν θα την αποκαλύψει σε οποιοδήποτε τρίτο χωρίς την προηγούμενη γραπτή συγκατάθεση του Μέρους που την κοινοποίησε, και
- iii. η απόρρητη πληροφορία δεν επιτρέπεται να αντιγραφεί ή να αναπαραχθεί συνολικά ή εν μέρει, με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς την προηγούμενη γραπτή συγκατάθεση του Μέρους που την κοινοποίησε.

11.2. Δεν στοιχειοθετείται παραβίαση του παρόντος άρθρου αν η απόρρητη πληροφορία:

- i. έχει δημοσιοποιηθεί οποτεδήποτε πριν ή μετά την κοινοποίησή της,
- ii. είναι ήδη, τεκμηριωμένα, γνωστή στο Μέρος που την έλαβε,
- iii. έχει ληφθεί νόμιμα, χωρίς παραβίαση του παρόντος Συμφώνου, από τρίτο, ο οποίος δεν δεσμεύεται από τους όρους του παρόντος,
- iv. δεν χαρακτηρίστηκε επαρκώς και με σαφήνεια ως απόρρητη.

11.3. Τα Μέρη δεσμεύονται να επιβάλλουν τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το παρόν άρθρο στο προσωπικό τους (μόνιμο και προσωρινό) καθώς και σε κάθε τρίτο προστηθέντα ή βοηθό εκπλήρωσης που λαμβάνει την απόρρητη πληροφορία, κατά τη διάρκεια του Έργου, μετά την ολοκλήρωσή του καθώς και μετά τη λήξη της σχέσης του τρίτου με το Μέρος και έως το πέρας της οριζόμενης στην παρ. 1 του παρόντος περιόδου.

ΑΡΘΡΟ 12 – ΦΥΣΗ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ ΜΕΡΩΝ

Το παρόν Σύμφωνο δεν δημιουργεί οποιαδήποτε κοινοπραξία, συνεταιρισμό, εταιρικό σχήμα ή άλλη αυτοτελή νομική οντότητα μεταξύ των Μερών.

ΑΡΘΡΟ 13 – ΕΓΓΡΑΦΑ / ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Όλες οι γνωστοποιήσεις στο πλαίσιο του παρόντος Συμφώνου θα είναι έγγραφες και αρμοδίως υπογεγραμμένες. Όλες οι γνωστοποιήσεις και τα έγγραφα που σχετίζονται με το Έργο θα πρέπει να κοινοποιούνται και στον ΦΥ – ΣΕ.

ΑΡΘΡΟ 14 - ΓΛΩΣΣΑ

Το παρόν συντάσσεται στην Ελληνική γλώσσα, η οποία θα διέπει, κατά κανόνα, όλα τα έγγραφα, τις ειδοποιήσεις και τις συναντήσεις που σχετίζονται με το Έργο.

ΑΡΘΡΟ 15 – ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ/ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΙΣ ΟΡΩΝ

Τα Παραρτήματα³ του παρόντος Σύμφωνου, τα οποία αποτελούν και αναπόσπαστο μέρος της εν λόγω συμφωνίας είναι τα εξής:

- Παράρτημα Α: Κατανομή Πόρων
- Παράρτημα Β: Προϋπάρχουσα Γνώση (αν εφαρμόζεται)
- Παράρτημα Γ: Κατάλογος Οργάνων και Εξοπλισμού που θα συνεισφέρει ο κάθε Φορέας στο Έργο (αν εφαρμόζεται)

Σε περίπτωση σύγκρουσης μεταξύ όρων του Συμφώνου και των Παραρτημάτων του, υπερισχύουν οι όροι του Συμφώνου. Σε περίπτωση σύγκρουσης μεταξύ όρων του Συμφώνου και της ΑΧΧ (συμπεριλαμβανομένων των Παραρτημάτων, που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτής), υπερισχύουν οι όροι της ΑΧΧ.

ΑΡΘΡΟ 16 – ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

16.1 Τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των Μερών που απορρέουν από το παρόν Σύμφωνο δεν μπορούν να ανατεθούν ή να μεταβιβασθούν, στο σύνολό τους ή εν μέρει, σε οποιονδήποτε τρίτο, χωρίς την προηγούμενη γραπτή συγκατάθεση των υπολοίπων Μερών και με την επιφύλαξη των όρων της ΑΧΧ και του ΟΔΥ.

16.2 Σε περίπτωση που όρος του παρόντος διαφοροποιείται ουσιωδώς από τους όρους της ΑΧΧ ή του ΟΔΥ, τα Μέρη δεσμεύονται να προβούν άμεσα στην ανάλογη τροποποίηση του παρόντος, αν αυτό κρίνεται απαραίτητο από το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.

16.3 Οι όροι του παρόντος συμφωνούνται όλοι ουσιώδεις και δύναται να τροποποιηθούν μόνο κατόπιν νεώτερης έγγραφης συμφωνίας όλων των Μερών.

ΑΡΘΡΟ 17 – ΑΚΥΡΩΣΗ Ή ΑΔΥΝΑΜΙΑ ΕΚΠΛΗΡΩΣΗΣ

Σε περίπτωση που οποιοσδήποτε όρος του παρόντος κριθεί ή αποδειχθεί ότι είναι άκυρος ή ακυρώσιμος (ακόμη και εν μέρει), αυτό δεν επηρεάζει την ισχύ και το κύρος των λοιπών όρων του Συμφώνου.

ΑΡΘΡΟ 18 – ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΟ ΔΙΚΑΙΟ

Το παρόν διέπεται από το ελληνικό δίκαιο.

---

³ Τα Παραρτήματα του Συμφωνητικού είναι προαιρετικά και μπορούν να παραλειφθούν, ανάλογα με τη συμφωνία των Φορέων. Ωστόσο, συνιστάται η συμπερίληψή τους στο Σύμφωνο, καθώς έχουν ιδιαίτερα επιβοηθητικό χαρακτήρα για την ομαλή διεκπεραίωση του έργου.

ΑΡΘΡΟ 19 - ΕΠΙΛΥΣΗ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

Σε περίπτωση διαφοράς σχετικά με την ερμηνεία ή την εκτέλεση ή την εφαρμογή του παρόντος ή εξ' αφορμής του, τα Μέρη θα καταβάλλουν κάθε προσπάθεια για τη φιλική επίλυσή της, σύμφωνα με τους κανόνες της καλής πίστης και των χρηστών συναλλακτικών ηθών. Για κάθε διαφορά που δεν είναι δυνατό να επιλυθεί σύμφωνα με τα παραπάνω οριζόμενα, αρμόδια θα είναι τα δικαστήρια τ... [τόπος].

Προς απόδειξη των ανωτέρω συντάχθηκε το παρόν Σύμφωνο, το οποίο αφού διαβάστηκε και βεβαιώθηκε από τα Μέρη, υπεγράφη νομίμως σε ..... (...) όμοια πρωτότυπα. Κάθε Μέρος έλαβε από ... (...) πρωτότυπο/πρωτότυπα.

ΤΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

ΓΙΑ ΤΟΝ ΦΥ - ΣΕ

ΓΙΑ ΤΟ ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟ-ΦΟΡΕΑ 1

ΓΙΑ ΤΟ ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟ-ΦΟΡΕΑ 2

ΓΙΑ ΤΟ ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟ-ΦΟΡΕΑ 3

ΓΙΑ ΤΟ ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟ-ΦΟΡΕΑ 4

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α: Κατανομή Πόρων

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β: Προϋπάρχουσα Γνώση (αν εφαρμόζεται)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ: Κατάλογος Οργάνων και Εξοπλισμού που θα συνεισφέρει ο κάθε Φορέας στο Έργο (αν εφαρμόζεται)